

2004

ԵՍՔԻ ԱՏԷՄ, ԹԵՆ, ՆԵԳՈ

ՀԱԳԳԼՆՏԱ.

ԱԼԱՀՅԱՆ ՔԵԼԱՄԸՆԸՆ ԹԱԼԻՄԻ ՎԵ
ԿԻՒՆ ԿԻՊԻ ՊԵՐՐԱԴ ՆՈՒՐԸ

Մ. Յ. Պօչօջլան.

«ՔԵԼԱՄԸՆ ՔԵՃԱԽԻՐԻ ՔԵՆՎԻՐ ԵՎԵՐ, ԲԱ-
ԻՎՈՒԵՐԵ ԺԵԽՄ ՎԵՐԻՐ»: ՄԵզ. 119 130:

ՏՊԱՐԱՆ ԳՈԼԵՑ

ՀԱԼԵՊ

ԵՍՔԻ ԱՏԷՄ, ԹԷՆ, ՆԵՖՈ

ՀԱԳՊԸՆՏԱ.

ԱԼԱՎԱԾԸՆ ՔԵԼԱՄԸՆԸՆ ԹԱԼԻՄԻ ՎԵ
ԿԻՒՆ ԿԻՊԻ ՊԵՐՐԱԳ ՆՈՒՐԸ

—>>>Փ<<<—

Մ. Յ. Պ.

«ՔԵԼԱՄԸՆԸՆ ՔԵԼԱՄԸՆԸՆ ԵԿԵ, ԲԱ-
ԿԻԼԵՐԵ ԺԵԽՄ ՎԵՐԻՐ»: ՄԼ. 119.130:

ՄՈՒԳԱՍՏԵՄ

ՄՈՒԳԱՍՏԵՄ

Սիւրիատա, խուստւուա Հալէպտէ պուլունան
ճիւմէ միւմինէրէ մալիւմ տիր քի սօն 6-7 այլարտան
պէրու ըսւհանի պիրատէրիքտէ պէր տէվամ
վէ չօդ թէեքիտէ «Թագտիս» հազգընտա վազլար է-
տիլմէքտէ տիր: Գուտսիյէթ, մուգատտէս էօմր
ճիւմէմիպին հասրէթի վէ գրյմէթի մատտէսի տիր:
Հէր միւմին խէլաս օլտուղը կիւնտէն պաշլայարագ
գուտսիյէթէ ատըմ աթմըշ տըր վէ անտէ թէրագղը
էթմէք իսթէր վէ էթմէթի: Զիւնքի միւմին գտւտ-
սիյէթէ տագէթ օլունմըշ տըր: Ա. Սէլ. 4. 7: 0 մու-
գատտէս պիր հայաթ եաշատըղը նիսպէթտէ Թագ-
պընը կէսնէնիր վէ այնի նիսպէթտէ Սնը թագիզ
էտէր:

Ճիւմէյէ մալիւմ տիր քի ըսւհանի պիրատէրի-
յին մինպէրինտէն պէր տէվամ վազ օլունան պու
«Թագտիս» թալիմի պիրատէրիյին սէնէլէրտէն պէ-
րու գագուլ էթտիյի թալիմ տէյիլ տիր: Զիւնքի շիմտի
պիզէ աչըգճա տէնիլիյօր քի թագտիս օլունան միւ-
մինտէ «էսկի ատէմ», եա «թէն» ասլա գալմազ:
Նիչէ միւմինէր ապու եենի նուր ըլրու տէյէրէք անը
գապուլ էտիպ մէսրուր օլույօրլար իսէ տէ անը վազ
էտէն պիրատէրիմիլ քէնտիսի հալա էֆքեարընտա
սապիթ տէյիլ տիր վէ թալիմինի զաչ տէֆա թէպ-
տիլ էթմիշ տիր: Մէսէլա, պիր զէման իտտիա էտէ-
րէք չէօյլէ տէյօր իտի, էսկի ատէմ կիւնահքեարըն
գալպինտէ տիր: Թէվպէտէն պաշլայարագ օ անըն
ազասընտա տըր անձագ, թագտիստէն սօնրա քեա-

միլէն խարիճտէ տիր։ Սօն վագըթլարտա իսէ էսկի ատէմ հիշ պիր զէման գալպտէ տէյիլ իտի վէ օլ-մազ։ էսկի ատէմ անըն խզերինեն վէ տըշարլտան կիյլմիշ տիր քի անը սոյունմագ լազմ, իշմէ պիր թէզատ։ Թէքրալ, պիր զէման խտիխ էտիլիյօր վէ չօգ թէքրիտէ տէնիլիյօր իտի քի պու զէմանսա միւմինլէրին իհմիյածը «Թագտիս» օլունմագ տըր։ «Թագտիս» ատըմընը տլա պիլմէք իչիւն միւմինլէր իմանտա արթմալը, քեամիլ իթիմատ վէ քիւլի թէսլիմիյէթ իլէ Ռուպտա վէրիլմէլի տիրէր։ Պէօյլէ էտէրլէր իսէ, շիմտիյէ գատար հիշ պիլմէտիքըլէրի վէ մէմուլ էտէմէտիքըլէրի եէնի պիր թէճրիպէի շախ-սիյէյէ մալիք օլուրլար։ Էսկի ատէմ քէնտիլէրին ըուհ, ճան վէ մէսէտինտէն քիւլիւյէն չըգար, միւ-մին քեամիլէն փաք վէ միւսթագիլէն մուգատտէս օլուր։ Ադամ եղէմ պաղէսսինտէ, կիւնահա տիւշ-մէզտէն տէրտւնէն նէ հալուէ իտի իսէ, օ հալա մա-լիք օլուր։

Պու թալիմ պու սուրէթլէ վէ պէօյլէ վէրիլմէք-տէ վէ միւմինլէր պէօյլէ թագտիս օլունմաղա տա-վէթ օլունմագտա իտիր։ Պիր միւտտէթ սօնրա այնի միւմինլէրէ պաշգա ճինս սէօյլէնմէյէ պաշլանըլտը։ «Էսկի ատէմ սիլին ճիւմլէնիզտէն աէ չըգմըշ տըր։ ամմա սիզ պիլմէյօրսունըզ»։ Պիչարէ միւմինլէր էվ-վէլ նէ իտիլէր իտէ շիմտի օ տըրլար։

Պէօյլէնէ էվկէլքի իտտիալարըն մուհիմմ վէ է-սասի պիր գլամը սույա տիւշմիւշ օլտու։ «Էսկի ա-տէմ սիգտէն չըգմըշ տըր, տէնիլէն շախսլար քեա-միլէն մուգատտէս մի տիրլէր։ Ադամ կիւնահա տիւշմէզտէն նէ իտի իսէ օմ օլտուլար . . .։ Սօն զէմանլարտա պիզէ վէրիլէն թալիմէ կէօրէ «Էսկի ատէմ» եէնի տօղուշտամը չըգար, եօգսա «Թագ-

տիս տէնիլէն պաշգա պիր ատըմ ալընտըլընտա՞մը չըգար։ մալիւմ տէյիլ տիր։ Պէլլի տիր քի պու չէյ հալա թային օլունմամըշ տըր։ Պազէն պիր ճինս, պազէն տիկէր ճինս պէյան ը էֆքեար էտիլիյօր։

«Լաքին Քիթապ նէ՞ պույուրըր»։ Գաղ. 4. 30։ Պիզիմ իչիւն մուհիմմ սիւալ պու տըր։ Հէր հանկը թալիմմ պիզէ կէթիլէն քիմ օլուր իսէ օլուն, անա օլան իթիմատըլըզ նէ գատար չօգ օլուրսա օլուն, եինէտէ տէնիլէնի Ալլահէն քէլամը իլէ բուպար էթ-մէլի իզ։ Եսա. 8. 20 տէ պէօյլէ եազըլմըշ տըր, «Շէրիաթ վէ շէհատէթէ տանըշունլար, էկէր պու քէլամա կէօրէ սէօյլէմէզլէրսէ անլէրին ասլա նուրը եօգ տըր»։ Պիէլիմ վէ գապուլ էտէլիմ քի պիր իշ-ճի, նէ գատարտա իթիմատ էթտիյիմիզ պիրի օլսա, եինէ եանըլապիլիր, իմտի պիզ տօնիի շէրիաթ վէ շէհատէթէ տանըշալըմ։ Պիզէ կէթիրիլէն թալիմ «պու քէլամա կէօրէ» տէյիլ իսէ, անը բէտտ էթմէ-յէ մէճպուրըզ վէ պէօյլէ էթտիյիմիզ իչիւն հիշ պիր քիմսէ պիզի թագպիհ եա թայիս էթմէլի տէյիլ տիր։ Պու տետրակըն թակիր վէ թասլընա միւնա-սէպէթ, «Քիթապ ը Մուգատտէս վէ Քիլիսէ թալի-մաթը» նոմ նիզա նամէտէ «Թագտիս» հագգընտա եազըլան պապ, Մարանաթանըն 1936 սէնէսինին իւք իւչ այլարընտա, «Էսքի ատէմ վէ եէնի ատէմ» սէրլէվհալը պէնտլէր վէ սօն 5-7 այլար զարֆընտա անճագ պու մատտէ հագգընտա չօգ թէքիտէ էտիլմիշ տէվամի փէք չօգ վազլար օլմըշ տըր։ Սէվկիւլիւ օգույան, պու տետրակ՝ օգույուպ սալիրէր իլէ միւճատէլէ էտէսին տէյիւ եազըլմըշ տէկիլ տիր։ Ռէսուլ՝ «Սէվիհանէ վէ մանա-սըզ միւճատէլէրտէն սադըն» տէյիւ թէնպիհ էտի-յօր։ Բ Տիմ. 2.23։ Պու կիւնլէրտէ չօգլար վար

քի չօդ իսրար իլէ , «Էսկի ատէմ միւմինտէն չըգար , կիտէր , հիշ զալմազ» վէ սափրէ տէյօրլար : Լաքին քիմտէն չըգմը , սէնտէն չըգմը շմը , եախօտ վա՞րմը պիր շախս քի էսկի ատէմ անտէն քեամիլէն չըգմը , պիզէ կէօսթէրին՝ տէր իսէն , սիւքիւթ էտէրիւթ : Պէօյլէ պիր քիմսէ կէօսթէրէմէզլէր իքէն , ելունէ խտիա էտիպ տէրլէր , «Էսկի ատէմ չըգար , չըգար» : Իշթէ պու սէֆիհանէ վէ մանասըզ միւճատէլէ տիր :

Պէօյլէ խտիա էտէն պիրատէրլէրիմիզ «Էսքի ատէմ»ին նէ խտիյինի տահա անլամամըշ տբրլար : Սէն «Էսկի ատէմ» , եախօտ «թէն» , եախօտ «նէֆս» հագգընտա Քէլամըն տէտիյինի անլա : Պու խուսուստա պէրըագ նուրույն օլմասը չօդ մուհիմմ տիր : Թաքի տիւչմէնինի էյի պիլիպ , անա զարշը տուրմաղա միւգթէտիր-օլապիլէսին :

Աէն պիթարափ , այնի վագթտա Քէլամըն թալիմինի օլտուզը կիպի գապուլ էթմէյէ հազըր օլան աչըգ պիր Փիքր իլէ պու տետրակը վէ անտէ վէրիւն այէթէրի օլու : Պու տետրակտա եազըլանլար , Ալլահըն քէլամընա կէօրէ տէյիլ իսէ , անը գապուլ էթմէ : Եօդ էյէր Քէլամա կէօրէ իսէ , անա զարշը կէլմէ :

Պու տետրակը եազան անիզ պիրատէրիյին սանա՝ պու մատտէ հազգընտա անճագ Ալլահըն Քէլամընըն նուրունը թագտիմ էթմէքտէն վէ պու եօտտա Բապպըն ինայէթի իլէ վէ ինտինտէ խօշ իսէ , սանա Փալտէլի օլմագ վէ պիր խըտմէթ էթմէքտէն պաշգա հիշ պիր մուճիպի եօդ տըր :

Զիւնքի պու տետրակ հիշ պիր շախսա զարշը օլմագ մագսէտի իլէ , եախօտ պիր կէօնէ մուխալէքէթ րուհը իլէ տէյիլ , իլլա ճիւմլէյէ հազիգի

մուհապպէթ թաշըյան պիր զալպ իլէ , վէ չօդ տուալէ միւլահազա իլէ վէ պու մատտէ հազգընտա անճագ Ալլահըն Քէլամընըն հազիգաթընըն իզհար ուլունմասը մագսէտիյլէ եազըլմըշ տըր : Ունութմալը տէյիլիզ քի միւմինլէր արասընտա զահիր օլան թալիմաթ եա գանըշ Փարզը մուհապպէթի գաթ էթմէլի տէյիլ տիր : Զիւնքի պիզ պիրիպիրլիմիզին ազասը իզ վէ Յովհ . 13 . 34 , Կալա «Եէնի էմր» հալինտէ քէնտի եէրինտէ տուրթայօր :

Շունը տախի տէյէյիմ քի պու մատտէ հազգընտա պազը վազլար վէրմէքէ իքթիփա էտիլսէ իտի , սիւքիւթ էտիպ պու տետրակը նէշը էթմէզ իտիք : Լաքին անը իլէ կէօրիյօրըզ քի Ինճիլտէ վէ Քէլամտա պաշգա հիշ պիր մատտէ զալմամըշ կիպի տահիմա պու թալիմ վազ օլունույօր վէ վազ էտիլէնէք իտիյիտէ սէօյլէնիյօր : Իմտի պօրմըլըզը էտա էթմէք իչիւն չէհատէթիմիզի վէրմէյէ մէճպուրըզ : Պիզ չիմտի Ալլահըն Քէլամընտան ալտըլըլըզ նուրը վէրիյօրըզ : Մատտէլէրին Փէլսէֆէսինէ կիրմէք վէ հէր չէյի թարիփ , թէֆսիր եա իզահ էտիպ անլաթմաղա զալգըշմագ նիյէթիմիզ տէյիլ տիր : Պու չէյէրի քիմսէ էտէմէզ : Քէլամըն սատէ նուրընը վէրմէքէ իքթիփա էտէրիփ :

Պու տետրակըն եազըլմասընտա Տր . Սքաֆիլտին մէշզլէրինէ միւրաճաաթ էտիլիպ անտէն իսթիք Փատէ էտիլմիչ տիր :

Պու տետրակը Բապպ սանա Բուհը իլէ միւպարէքէսին տէյիլ սէնին իչիւն տուա էտէն :

Բապպտա աճիզ պիրատէրին վէ միրաս չէրիքին ,

1 / 7 / 1936 ՄինԱՍ 8 . Պ020ԴԼԵՍՆ

«ԷՍՔԻ ԱՏԵՄ», «ԹԵՆ», «ՆԵԳԱ»

Խլք եւրտէ պիլէճէյիմիզ պու տըր, եանի էսկի ատէմ, թէն, եախօտ նէֆս նէ՞ տիր: Պու խուռուսը Ալլահը Քէլամընտան անլամամբգ լազըմ: «Էսկի ատէմ» տէնիլտիքտէ պիրի պիր չէյ, տիկէրի քիւրիւյէն պաշգա պիր չէյ անլայօր: Թէքրար, էսկի ատէմ, թէն, եա նէֆս՝ այնի չէ՞յմի տիրլէր, եօդսա պաշգա պաշգա չէցլէ՞րմի տիրլէր:

Այլարտան պէրու պիրատէրլիլին մինպէրինտէն պիրէ տէֆա տէֆա վէ չօդ թէէքիտէ տէնիլիյօրքի էսկի ատէմ պաշգա, թէն պաշգա, վէ նէֆս պաշգա տըր: Լաքին պունլար նիշի՞ւն պաշգա արբլար, եէկտիկէրինտէն ֆարզը նէ՞ տիր, պու հազգտա հիշ պիր չէյ տէնիլմէյօր:

Թէքրար, էսկի ատէմ նէ՞ տիր՝ տէյիւ սիւալ էտիլտիքտէ չու ճէվապ վէրիլիյօր: Էնսկի ատէմ չէյթանլանմըշ ինսան գալպի տիր»:

Պու թահտիտ նէ՞ Քէլամի, նէ տէ մանթըզի տիր: Պիւթիւն Քիթապը պաշտան սօնա զատար արաշտըր, էսկի ատէմ հագգընտա պէօյլէ պիր թահտիտ պուլամազըլըն: Այնի վազթտա մանթըզը տախի տէյիւ տիր: Զիւնքի պու թահտիտ պիր նէսնէ Փիքրի վէրիր: Պիր թաամ իչինէ պիր աղ թուզ գօր լսէն, թուզլանմըշ թաամ օլուր, Զիւնքի իչինէ աթտըզըն պիր աղ թուզ: օ թաամ իւէ զարըշըր վէ արթըզ թուզ գալմազ վէ թաամ թուզլանմը: Լաքին Շէյթան պիր նէսնէ տէյիւ, իլլա

պիր շախս տըր: Տէյէպիլմըմիկքի շէյթանլն վարւը զընընըն պիր գըսմը ֆիլան տաէմին գալպի իլէ պիրւէշտի, վէ օ չէյթանլանտը: Տիկէր գըսմը ֆիլան իլէ պիրւէշտի, օ տախի շէյթանլանտը: Օ զէման շէյթան գալմազ: Ինսան գալպի Շէյթանտան թէէսիր ալմըշ վէ ալապիլիր, լաքին «շէյթանլանմըշ» տէնիլէմէզ:

Իմորի Բէլամա կէօրէ օլմայան պու ճինս ույտուրմա թահտիտ եա թարիքիլիրի պիր թարափ էտէրէք էսկի ատէմ, թէն եա նէֆորին նէ՞ իտիլինի Ալլահը Քէլամընտան անլայալըմ: Պու չէյլէրի իլհամտան անլամազ միւշքիլ տէյիլ տիր, չիւնքի պունլարըն նէ իտիլի օրատա կիւն կիպի պէրրազ վէ աշըգ եազըլմըշ տուլույօր: Ճիւմւէյէ մալիւմ տիր քի ինսանըն ճէսէտ, ճան վէ րուհը, իւչիւտէ շիմտի տիւշկիւն եա գուսուրլը հալտէ տիր: Իւչիւնիւն եէքտիկէրինէ սրգը ալագա վէ մէրպութիյէթի վար: ՔէլԱՄՏԱՆ էՍՔԻ ԱՏԵՄԻ ՊԶՉՈՒԿՄԸՆ ՕԼԱՆ Պիլթիին ԻՆՍՍԱՆ Իւէ ՍՅՆԻԼէՇՄԻՇ ԿէՕՐԻԻՑՅՈՐԸԶ, ԶէՕՑԼէՇՔԻ ՔէԼԱՄԸՆ ՍՍՏԵ ԹԱՐԻՖԻՆԷ ԿէՕՐԻ.

Ա. — Էսկի Ա.տէմ⁹ ինսանտա պուլունան չու եա պու շէյ տէյիւ, իլլա անըն վարլըզնըն պիւթիւնլիւյիւ տիր: Ինսանըն րուհ, ճան վէ ճէսէտի պիւթիւնէն էսկի ատէմի թէշքիւ էտէր:

Բօմ. 6. 6: «Զիրա արթըգ կիւնահա գուլլըգ էթմէմէք իւզըէ, կիւնահ ճէսէտի կաթալ էտիլմէսի եչիւն պիզիմ էսկի ատէմիմիզ Անըն իլէ սալպ օլունտուզընը պիւթիրիզգ»: Պու այէթտէ սալպ օլունան շէյէ տիգգաթ էթ: Էսկի Ատէմիմիզ սալպ օլունմըշ տրր:

Գաղ. 2. 20: «Քրիստոս իլէ պէրապէր սալպ օլունտում»: Բէսուլ սալպ օլունտըմ տէտիլինտէ

նէ՞ տէմէք իսթէյօր : «Սալպ օլունտում» թապիրի-նի գուլլանտըղնտա , քէնտինտէ օլան չու եա պու չէյ տէյիլ , իլլա պիզզաթ քէնտիսի սալպ օլունմըշ իտիյնի պիլտիրիր : «Եսկի ատէմիմիզ սալպ օլունտու» : «Սալպ օլունտըմ» տէմէք տիր :

Բօմ . 6 . 2 : «Պիզ կիւնահա նիսպէթլէ էօլմիւշ պուլունտուղըմըզ հալտէ արթըդ անտէ նանըլ եաշայապիլիրիզ» : «Եսկի ատէմիմիզ սալպ օլունտու» : Բօմ . 6 . 6 : «Պիզ կիւնահա նիսպէթլէ էօլմիւշ պուլունտուղըմըզ հալտէ» : Բօմ . 6 . 2 :

Սալպ օլունան նէ իսէ , էօլէն օ տըր : «Եսկի ատէմիմիզ սալպ օլունտու» : Նէթիճէսի «Պիզ կիւնահա նիսպէթլէ էօլտիւք» : Պիզ էօլտիւք , չիւնքի պիզ սալպ օլունտըգ : Եսկի ատէմիմիզ «Պիզ» այնի չէյ տիր : «Պիզ» տէնիլտիյնտէ պիւթիւն վարլըղըմըզ , րուհ , ճան վէ ճէսէտիրմիզ անլաշըտըլը կիպի , էսկի ատէմիմիզ տէնիլտիյնտէ պիւթիւն վարլըղըմըզ , եանի րուհ , ճան վէ ճէսէտիմիզ անլաշըլըր : Օգու քէզա կողոս . 3 . 3 :

Բօմ . 6 . 7 : «Զիւնքի կիւնահա էօլմիւշ օլան ատէմ» կիւնահտան թէպրիէ օլունմըշ տըր» :

Սալպ օլունան նէ իսէ էօլէն օ տըր : Սալպ օլունան էսկի ատէմ» տիր : էօլէն «ատէմ» տիր : Ատէմ տէր իսէք , րուհ , ճան վէ ճէսէտէն իպամէթ վարլըգ , պիւթիւն ինսան անլաշըլըր : Իմտի էսկի ատէմ , ինսանըն պիւթիւնլիւլիւ տիր :

Ինսանըն րուհ , ճան վէ ճէսէտինտէ պի էմսալ գապիլիյէթլէր , իսթիտատլար , խասսիյէթլէր վէ իգթիտարլար վար , լաքին անլէր կիւնահ իլէ լէթէլէնմիշ օլտուղընտան Քէլամ ճիւմլէսինի չու արինտէ էսկի ատէմ իլէ այնիլէշտիրմիշ տիր :

Բօմ . 6 . 11 : «Բէզալիք սիզ տախի քէնտիլէրինիզի կիւնահա էօլիւ . . . ատտ էտինիզ» :

Սալպ օլունան նէ իսէ , էօլէն օ տըր թապիի : Էօլիւ ատտ էտիլէճէք օլան տախի օ տըր : Էսկի ատէմէ , պուրատա «քէնտիլէրինիզի» տէյօր : Քէնտիլէրինիզի տէնիլտիքտէ նէ՞ անլաշըլըր : Պիզտէ օլան չու եա պու չէյմի , խայր : Պիզիմ պիւթիւն վարլըղըմըզ անլաշըլըր : Քրիստոս պիզիմ իչիւն Քէնտիւնինի թէսլիմ էթտի : Գաղ . 2 . 20 : Պու կէօսթէրիր քի 0 պիզիմ իչիւն քէնտիւնին պիւթիւն մահիյէթինի , պիւթիւն վարլըղըմըզ թէսլիմ էթտի : Իմտի քէնտիսի տէմէք , պիւթիւնլիւլիւլիւ տէմէք տիր : Քէնտիլէրինիզի կիւնահա էօլիւ ատտ էտինիւնի տէտիյինտէ , պիւթիւն վարլըղընըզ , ըուհ , ճան վէ ճէսէտինիզի կիւնահա էօլիւ ատտ էտինիզ տէմէք իսթէմիշ տիր : Էսկի ատէմիմիզ , քէնտիմիզ տէմէք օլուալ պիւթիւն վարլըղըմըզ տըր :

Շու հալտէ էսկի ատէմ տէնիլտիքտէ պիւթիւն ատէմ , ինսանըն րուհ , ճան վէ ճէսէտի , վարլըղընըն ճէփսի , մահիյէթինին պիւթիւնլիւլիւ անլաշըլըր : Քէլամտա պու հազիգաթ կիւն կիպի պէրրագ տըր :

Բ. — Թէն՝ ինսանտա պուլունան չու եա պու չէյ տէյիլ , իլլա անլըն վարլըղընըն պիւթիւնլիւլիւ տիր :

Ցովհ . 3 . 6 : «Թէնտէն տօղան թէն տիր» :

Տիւնեայա տօղան հէր չօճուգտա , անը թէվլիտ էտէն տէ օլուղը կիպի ճէսէտի , ճան վէ ըուհ վար տըր : Լաքին պու այէթտէ թէնտէն տօղանա , րուհը , ճանը վէ ճէսէտի օլան մասումա «թէն» տէյօր : Ճէսէտի , ճան վէ րուհա իւչիւնէ պիրլիքտէ «թէն» տէնիլմիշ տիր :

Թէքլին 6 . 3 : «Պէնիմ թուհըմ իլէլէպէտ ինսան-

տա սաքին օլմայաճագ տըր, զիրա օ պէշէր տիր»։
«Պէշէր» լուղէթի, իպրանիճէսի «պասար», էր-
մէնիճէսի «մարմին» օլուպ «թէն» տէմէք տիր։
Զիրա օ, եանի ինսան «թէն տիր»։ Պուրատա փէք
աչըգ թարզտա կէօրիւրիւղ քի լնսանըն պիւթիւն-
լիւխւնէ պիրտէն «թէն» տէնիլմիշ տիր։

Երեմ. 17. 5։ «Մէլուն տըր օլ ատէմ քի ին-
սանա կիւվէնիր վէ պէշէրի (եանի թէնի) քէն-
տինէ պազու իթթիխազ էտէր»։

Պու այէթտէ տախի ինսանա «թէն» տէնիլմիշ
տիր։ Խմախ թէն տէտիյնտէ պիւթիւն ինսան ան-
լաշըլըր»։

Եսա. 40. 6։ 49. 26։ 66. 16։ Յովհ. 6.63։
Բօմ. 3. 20։ Ա. Կորն. 1. 29։ Գաղ. 2. 16։ Պու
այէթլէրին հէր պիրինտէ «թէն» լուղէթի գուլա-
նըլըր՝ պիւթիւն ինսանը պէյան էտէր։

Գաղ. 5. 19-21տէ թէնին ամէլլէրի զիքը է-
տիլմիշ տիր։ Պու ամէլլէրի տիգգաթ իլէ օգուր
իսէն կէօրիւրսիւն քի անլէրին հէփսիտէ ճէսէտէ
ախտ կիւնահար աէյիլ տիրլէր։ Օրատա զիքը օլու-
նան կիւնահարտան պազըլարը անձագ ճէսէտէ
ախտ տիրլէր վէ ճէսէտտէ եափըլըրւար, լաքին վար
էօյլէ կիւնահար քի անլէր ճէսէտին տէյիլ տիրլէր։
Անլէր ինսանըն րուհ վէ ճանընըն ամէլլէրի տիր։
Մէսէլա «ատավէթ, գըզգանճլըգ, դազապ, ֆըր-
գալար, հասէտ, մասխարալըգլար»։

Րէսուլ պունլարըն հէփսինէտէ թէնին ամէլ-
լէրի տէյօր։ Զիւնքի «թէն» տէտիյնտէ պիւթիւն
ատէմիր՝ ինսանըն րուհ, ճան վէ ճէսէտինին պիւ-
թիւնլիւյիւնիւ տէմէք իսթէյօր։ Զիւնքի պու ամէլ-
լէր՝ պիւթիւն ատէմին ամէլլէրի տիրլէր։

Գաղ. 5. 24։ «Թրիստոսըն օլան քիմսէլէր թէ-

նի անըն հէվէսլէրի վէ շէնվէթլէրի լլէ սալու էթ-
տիլէր»։

Բօմ. 6. 6 տա սալու օլունան էսկի ատէմ իտի,
պուրատա անա «թէն» աէյօր։ Էսկի ատէմ պիւ-
թիւն ատէմ տիր։ Խմախ թէն տախի պիւթիւն ատէմ
տիր։

Գ. — Նէփս՝ ինսանտա պուլունան շու եա պու
շէյ տէյիլ, իլլա անըն վարլըլընըն պիւթիւնլիւյիւ
տիր։

Մատթ. 16. 24։ ռէկէր պիր քիմսէ արտըմճա
կէլմէք իսթէրսէ, թէրք ի նէփս էտէրէք խաչընը
եիւքլինիպ արտըմժ սըրա կէլսին»։

«Թէրք ի նէփս էտէրէք» թապիրի էսկի թէրճէ-
մէլէրտէ «Քէնտինի թէրք էտէրէք» տէյիլ եա-
զըլըր տըր տողըու տըր։ Նէփսինի տէ-
մէք՝ քէնտինի, քէնտինին պիւթիւն շախսլյէ-
թինի, պիւթիւն վարլըլընը տէմէք տիր։ Քրմէնի-
ճէտէ, «Թող իր անձը ուրանայ» տէնիլլյօր։ «Անձը»
տէմէք՝ քէնտին շախսլընը, եանի րուհ, ճան վէ ճէ-
սէտինի տէմէք տիր։ Խնկլիզճէտէ տախի «Deny
himself», եանի «քէնտինի ինքեար էթովին»։ Քէն-
տինի ինքեար էթմէք՝ րուհ, ճան վէ ճէսէտինի,
եանի քէնտինին պիւթիւն վարլըլընը ինքեար էթ-
մէք տիր։ Խմախ «նէփս» տախի պիւթիւն ատէմիր,
ինսանըն շախսլյէթինին պիւթիւնլիւյիւնիւ պէյան
էտէր։

Խմախ նէմիճէ էտէրէք տէրիդ։ «Էսկի ատէմ»
տէտիյիմիլ՝ ինսանըն վարլըլընըն պիւթիւնլիւյիւ
տիր։ «Նէփս» հաքէգա լնսանըն վարլըլընըն
պիւթիւնլիւյիւ տիր։ Ալահըն Քէլամընտա
պու հագիգաթ կիւն զատար աչըգ վէ պէրըագ

տըր։ Իմտի «էսկի ատէմ», եա «թէն», եա «նէֆս» պաշգա պաշգա չէյլէր օլմայըլ, այնի չէյ տիրլէր։

4 տէֆա 6, միւսավի 24, 3 տէֆա 8, միւսավի 24, 2 տէֆա 12, միւսավի 24, Այնի չէյէ միւսավի օլանլար եէկտիկէրինէ միւսավի տիրլէր։ Էխսկի ատէմ», եա «թէն», եա «նէֆս» այրը այրը պիւթիւն ատէմէ միւսավի իսէլէր, անլէր եէկտիկէրինէ տախի միւսավի օլուպ այնի չէյ տիրլէր։ Նասըլքի 4 տէֆա 6, 3 տէֆա 8, 2 տէֆա 12 այնի չէյէ միւսավի օլուգլարը իշիւն եէկտիկէրինէ տախի միւսավի օլուպ, այնի չէյ տիրլէր։

Իմտի էսկի ատէմ պաշգա, թէն պաշգա, նէֆս պաշգա տէմէք, Քէլամա վէ իլհամա կէօրէ օլան պիր պէյանաթ տէվիլ տիր։ Պիլաքս Քէլամտա կիւն կիպի աչըգ օլան պիր հազիգաթ խուսուսընտա ճէհալէթ, եախօտ պու դատար պէրրագ պիր հազիգաթա գարշը սատագաթսըգլըգ տըր աննագ։

Պիր պինայա շարգտան պագար իսէն անը պիր ճինս կէօրիւրսիւն, շիմալտան պագար իսէն, պաշգա ճինս կէօրիւրսիւն, ճէնուպտան պագար իսէն, անը տահա պաշգա չէքլտէ կէօրիւրսիւն, լաքին այնի պինա տըր։ Պէօյլէտէ ինուանա ֆիլան նօգթա ի նազարտան պագար իսէն, օ էսկի ատէմ» տիր։ Փիլան նօգթա ի նազարտան պագար իսէն, օ «թէն» տիր, վէ Փիլան նօգթա ի նազարտան պագար իսէն, օ «նէֆս» տիր, լաքին այնի ինսան տըր։

Էսկի ատէմ թագտիստէ միւմինտէն չըգա՞րմը, տէյլմի, պունը անլամագ իշիւն Քէլամա կէօրէ, անըն նէ իտիյնի պիլմէք զայէթլէ մուհիմմ տիր։

Էսկի ատէմին քէլամա կէօրէ նէ իտիյի թէմամ վէ տօղրու անլաշըլը իսէ, պիր չօդ կիւճլիւքլէր խիթամա կէլմիշ օլուր։

ԹԷՆ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՊԱԶԸ ՊԷՅԱՆԱԹ

Բէսուլ տէյօր։ «Թէն Ռուհա զարշը, Ռուհ տախի թէնէ զարշը արզու էտէր, պումզար տախի պիրիպիրինէ մուխաղլիքիր։ Գաղ. 5. 17։

Պու այէթտէ զիքը օլունան «Բուհ» լուղէթի՝ ինսանըն ըունունը տէյիլ, իլլա Ռուհ իւլ Գուտսը կէօսթէրիր։ Ինկլիզէ Մուսահէէ թէրճէմէյէ պագար իսէն, կէօրիւրսիւնքի «Բուհ» կէօսթէրէն լուղէթ, եանի «Spirit» գլխազիր «S» իլէ պաշայօր, պու իսէ աննագ Ռուհ իւլ Գուտսա տէլալէթ էտէր։

Պու այէթ պիր կիւնահքեարըն տէվիլ իլլա միւմինին թէճրիպէի շախսիկսի տիր։ Զիւնքի պու լուղէթլէր Գաղատիալրա եազըլմըշ իտի վէ անլէր միւմին իտիլէր։ Բէսուլ տէմէք իսթէյօր քի Ռուհ, եանի միւմինին գալպինտէ թէմէքքիւն էտէն Ռուհ իւլ Գուտս՝ թէնէ գարշը արզու էտէր վէ թէն տախի Ռուհ իւլ Գուտսա գարշը արզու էտէր։

Բէսուլ «թէն» տէտիյնտէ պիւթիւն ատէմի կէօսթէրիր իտիյնի կէօրմիւշ իտիք։ Գաղ. 5. 19-21 այէթէրտէ վէրիլէն կիւնահլար լիսթասընաթէքրար պագ։ Անլէրտէն պազըլարը աննագ ճէսէտէ ախտ վէ ճէսէտտէ իշէնիւն կիւնահլար տըրլար։ Մէսէլա զինա վէ ֆահչ վէ նափաքլիք։ Լաքին զազագ ճէսէտէ ախտ վէ ճէսէտտէ եափըլան պիր կիւնահ տէվիլ տիր։ Ալլահ ըուհ տըր։ Անտէ ճէսէտ եօդ։ Լաքին Ալլահտա զազագ վար։ Թապիի Ալլահտա օլան զազագ վար վէ մուգատտէս տիր։

ՃԵՂԺԱՆ տախի բուհ տըր վէ անտէ ճէսէտ եօդ : Լաքին անտէ ղաղապ վար : Վահ . 12 . 12 : Իմտի ղաղապ ճէսէտին տէյիլ, իլլա բուհն ամէլի տիր : Լաքին Գաղ . 5 . 19-21 տէ անա թէնին ամէլի տէնիյօր : Իմտի փէք աչըգ տըր քի Ռէսուլ «թէն» տէտիյինտէ պիւթիւն ինսան, ճէսէտ, ճան վէ բուհ տէմէք իսթէյօր :

Գաղ . 5 . 19-21 տէ զիքր օլունան կիւնահլարտան պազըլարը, մէսէլա զըզգանձլըգ, ատավէթ, հասէտ, հէք քէսէ մալիւմ օլուուղը իւղը ինսանըն գալպինտէն սիտուր էտէրլէր : Լաքին պունլարա տախի թէնին ամէլլէրի տէնիլիյօր : Իմտի Ռէսուլ «թէն» տէտիյինտէ, ինսանըն բուհ, ճան վէ ճէսէտինի, հէմոէ գալպինի անլայօր : Իմտի միւմինտէ «թէն Բուհա գարշը արզու էտէր» տէտիյինտէ կէօրմէք զմիսին քի միւմինին բուհը, ճանը, ճէսէտի վէ վէ գալպի, եանի պիւթիւնլիյիւ քէնտինտէ սաքին օլան Բուհ իւլ Գուտօսա գարշը արզու էտէր :

Պիզէ տէնիլիյօր, «Միւմինին գալպի քիւլլիյւէն փաք տըր», Օրատան հիչ պիր զէման հիչ պիր կիւնահ չըգմազ» :

Պու տէնիլէն տօղրու իսէ, միւմինտէ թէն տախի եօդ տըր : Լաքին Գաղ . 5 . 17 տէ կէօրտիւք քի միւմինտէ թէն վար վէ օ Բուհա գարշը արզու էտէր : Միւմինտէ թէն վար իսէ, տէրունինտէն կիւնահլար չըգարապիլէն ինսանի վէ եարամազ գալպ տախի վար տըր : Գաղ . 5 . 19-21 տէ վէ Մարկ . 7 . 21-23 տէ սայըլան կիւնահլար սայքի այնի կիւնահլար տըրլար : Թէնին ամէլլէրի տէտիյիմիզ կիւնահլար ինսանըն գալպինիսկն չրգան կիւնահլար տըրլար : Իմտի «թէն» եան ինսանըն եարամազ գալպի, պիրլապիլինտէն այլըլ-

մազլար : Պիր միւմինտէ ինսանի ֆէնա վէ եարամազ գալպ եօդ իսէ ; անտէ թէն տախի եօդ տըր : Եյէր միւմինտէ «թէն» վար իսէ, Մարկ . 7 . 21-23 տէ սայըլան կիւնահլարը չըգարան ֆէնա գալպ տախի վար : Միւմինին գալպինտէն կիւնահ նասուլ չըգմազ :

Մատթ . 15 . 18-20 տէ զիքր օլունան կիւնահլար հագգընտա տէնիլմիչ տիրքի պունլար գալպտէն չըգըպ ատէմի նափաք էտէրլէր : կիւնահքեար զաթէն նափաք տըր : Նափաք օլան հագգընտա, «անը նափաք էտէրլէր» տէնիլմէզ : Փաք օլան հագգընտա եօյլէ տէնիլէպիլիր : Իմտի Մարկ . 7 . 21-23 տէ զիքր օլունան կիւնահլար, պիր միւմինին, փաք օլանըն տախի գալպինտէն չըգըպ անը նափաք էտէրլէր :

Պիր միւմինտէ թամա օլապիլի՞րիմի : Վազը կէօսթէրիյօր քի օլապիլիր : Պիզէ տէնիլիյօր քի թամա եա սաիր կիւնահլար միւմինտէ վար իսէ, անլէր տըշարըտան տըրլար : Պու իտտիս Բապպըմզըն էն աչըգ պէյանաթընա գարշը տըր : Զիւն Յիսուս տէյօր, թամա եա սաիր կիւնահլար տէտիքի տըշարըտան կէլիրլէր, իլլա գալպտէն չըգարլար : Մարկ . 7 . 21-23 :

Պիզէ մինպէրտէն աչըգ ճա տէնիլմիչտիր քի միւմինտէ «թէն» եօդ : Զիւնքի «թէն Բուհա գարշը արզու էտէր» տէնիլիյօր, վէ «գարշը» տէմէք, «եանընտա» տէմէք տէյիլ տիր : Թէն Բուհա գարշը իսէ, օ տըշարըտա վէ գարշըտա տըր :

Պու կգահաթ՝ լուղէթի սուի իսթիմալ էթմէք օլուպ եանըլըշ տըր : Բէսնուլ «գարշը» տէտիյինտէ մահալ նօգթա ի նազարընտան, եանի մահալճա տէյիլ, իլլա մէպտէ նօգթա ի նազարընտան տէյօր : Էրմէնիճէտէ «գիմացը» տէյիլ, իլլա «հա-

կառակ» տէմէսի պունա քեաֆի տէլիլ տիր:

Պազլար տէյօրլար, միւմին եէնիտէն տօղ-
տուղնտա արթըգ հէր շէյ եէնի օլուր: Զիւնքի
պէօյլէ եազլմըշ տըր. «Եկէր պիր քիմսէ Քրիս-
տոստա իսէ, եէնի մախլուդ տըր: Էսկի շէյլէր կէչ-
տի, իշթէ հէր. շէյ եէնի օլուր»: Ա.տէմ թէվպէ
էթտիյինտէ անտէ նէ էսկի ատէմ, նէտէ թէն դա-
ւը, հէր շէյ եէնի օլուր»:

Պիր պիրատէր պանա պէօյլէ տէտիյինտէ անա
սիւալ էթտիմ, «Սէն թէվպէ էթտիյինտէ ճէսէտին
եէնի օլուումը, եանի էվլէլքինտէն քիւլիւյէն
ֆարգւը, պաշգա պիր ճէսէտին օլուումը»: Ճէվապ
«խայր»: Թէքրար սիւալ, «Թէվպէ էթտիյինտէ
ֆիքրին քիւլիւյէն պաշգա օլուումը: Ֆի-
ագլըն ֆիքրին քիւլիւյէն պաշգա օլուումը:
Լոն իւմի պիլմէզ իքէն պիրտէն պիլիր օլուումը:
Սէնին ֆիքրին պիր ֆէյլէսօֆ, եա ալիմ ֆիքրի
օլուումը»: Ճէվապ. «Խալըր»: Խմտի ճէսէտ,
ագրւ, ֆիքր, թէվպէտէն սօնրա եինէ էվլէլքի
տիրլէր: Անլէր թէվպէտէն էվլէլ նէ իտիլէր իսէ,
թէվպէտէն սօնրա եինէ այնիսի տիրլէր: Թէվպէտէ
սէնին ճէսէտին թէպտիլ օլմատըզը կիպի, սէնին
րուհըն վէ ճանըն տախի թէպտիլ օլմամըշ տըր:
Եէնի տօղուց իսլահաթ էօմրիւ տէլիլ, լլլա եենի
խիլզար տըր: Եէնի տօղուշտա էվլէլճէ մալիք օլ-
մատըզըզ եէնի պիր հայաթա, իւլահի թապիաթա,
Ռուհ իւլ Գուտսան նախի օլուրըզ: Եէնի տօղուշտա
Ալլահըն հուզուրընտա եէնի պիր մէվգի վէ իմթի-
յազլարա վէ պիր չօդ վասփ օլունմազ աճախալ պէ-
յազլարա վէ պիր չօդ վասփ օլունմազ աճախալ պէ-

տէլիլ, իլլա Քրիստոսըն պիզտէ իզհար օլունմասը
տըր:

Լաքին թէն տէտիյիմիզ, եանի պիզիմ վարլը-
զըմըզըն պիւթիւնլիւկիւ, եէնի տօղուշտան էվլէլ
նէ իտիք իսէ, պիզտէ հալա էվլէլքի կիպի տուրու-
յօր:

Թէն ասլա իսլահ օլունմազ: Նէ թալիմ, նէ
թէքտիր, նէ ճէզա, նէ աղապ, նէ նիղամ, նէ եա-
սադ, անը իսլահ եա թէվպտիլ էտէմէզ: Օ նէ իսէ
օ տըր: Անը նէ գատար թալիմ էտէր իսէն էթ,
եինէ թէն, թէքմիլ թէն օլուր: Ա.տէմ թէվպէ էթ-
տիյինտէ, թէն թապիաթընը տէյիմէզ: 30 սէնէ
րուհանի էօմը եաշայան պիր միւմինտէքի թէն,
եինէ թէվպէտէն էվլէլքի թէն օլուպ Բուհա գարշ
արզու էտէր: Գաղ. 5. 17:

«Ճիսմանի էֆքեար» եանի թէնին էֆքեարը,
«Ալլահա ատավէթ տիր, զիրա Ալլահըն չէրիաթընա
իթաաթ էթմէզ վէ ճէմտէ էտէմէզ»: Բօմ. 8. 7:

«Թապիի ինսան» քի թէն տիր, «Ալլահըն Բու-
հընըն չէյլէրինի գապուլ էթմէզ, զիրա պունլարըն
թէմէրիզի րուհանի օլուղընտան քէնտինէ սէֆա-
հէթ տիրլէր վէ իտրաքընա իզթիտարը եօդ տըր»:
Ա Կորն. 2. 14:

«Էսկի ատէմ», եախօտ «նէֆս» ասլա իսլահ օ-
լունմազլար: Պու սէպէպտէն Քրիստոստա սալպ
էտիլմիշ տիր: «Թէն» ճէվէսլէրի վէ շէհվէթլէրի իւէ
խաչտա սալպ էտիլմիշ տիր: «Նէֆս» ինքեար
էտիլմէլի: Մատթ. 16. 24:

Սալպ էտիլմէլի լանէթլէնմէք, մէլուն օլմագ
տէմէք տիր: «Ալլահ իւզէրինտէ հէր ասըլան (եանի
սալպ օլունան) մէլուն տըր», Գաղ. 3. 13:

«Թէն» Ալլահին լանէթլէտիիի չէյ տիր: Անըն

հազգընտա Ալլահըն հիւքմիւ գաթի վէ էպէտի տիր :
Թէս Ա.մազէկ տիր քի «Տէվլուտէն տէվլէ Բապպլն
անըն իլէ մուհարէպէսի օլաճագ տըր» : Խուր .17.16 :

Սալպ օլունմագ եօդ օլմագ տէմէք տէյլիւ տիր :
Պողոս քէնտիսի հազգընտա «Քրիստոս իլէ սալպ
օլունտըրմ» տէյօր : Իմտի Պողոս եօդ մը օլտու :

«Հսկի ատէմ», եա «թէն» սալպ օլունտու-
ղընտտ, եօդ օլմատը :

Պիզէ տէնիլիյօր քի թագտիստէ թէն տէնիլէն
միւմինին րուհ, ճան վէ ճէսէտինտէն պիւսպիւթիւն
տըշարը էտիլիր : Պու իտոփիա սահին օլսա իտի,
պէօյլէ պիր չէյ միւմքին օլսա իտի Բէսուլ Գաղա-
տիալըլարա բէճա էտէճէք իտի քի իլք Փսւրսաթ
իլէ թագտիս օլունսունլար վէ թէն տէնիլէնտէն
գուրթուսունլար : Պու ճինս գուտսիյէթ վազ
էտէնիլէր տահիմա պէօյլէ տէրլէր : Լաքին աճախպ
տէյիլմիքի Բէսուլ հիչ էօյլէ պիր չէյ տէմէյօր : Անըն
տէտիլինին հէփու պու տըր . «Բուհէ եիւրիւյիւ-
նիւզ վէ» թէն սիզտէն չըգսր, պէօյլէմի, խայր, «թէն
չէհվէթի իճրասընտա պուլունմայաճագսընըզ»:
Գաղ . 5. 16 : Բէսուլ սիզտէն թէն տըշարը չըդար
հիչ տէմէմիչ տիր :

Թէքրար պիզէ տէնիլիյօր քի «նէֆս» տէտի-
յիմիզ փաքլէնիր վէ թէքրար եէրինէ գօնուլուր :
Էյէր պու սէօգ տօղրու իսէ, պէօյլէ պիր չէյ օլսա
իտի, Բապպլմըզ շակիրտէրինի քիւլիւ վագփի-
յէթէ արտընճա կէլմէյէ տավէթ էթտիլինտէ անլէ-
րէ, «Եկէր պիր քիմսէ արտըմճա կէլմէք իսթէրու-
թէք ի նէֆս էտէրէք . . . արտըմճա կէլսին» տէմէ-
մէլի իտի : Օ շակիրտէրինէ պէօյլէ տէմէլի իտի .
«Եկի պիւմէյօրսունըզ, պու նէֆս փաքլէնէպիլիր,
տիգգաթ էտին քի փաքլէնսին վէ եէրինէ գօնու-

սուն» : Աճակիպ տէյլի՞լմի քի Յիսուս պէօյլէ տէմէ-
տի վէ տէմէյօր : Անըն թալէպ վէ թէնպիհի գաթի
վէ շէտիտ տիր : Նէֆս Թէմի էտիլմէլի : Օ ինքեԱՐ
էտիլմէլի : Սօնա գատար պէօյլէ տիր :

Էյէր նէֆս փաքլէնէպիլիր իսէ, էսկի ատէմ
տախի փաքլէնէպիլիր վէ եէրինէ գօնուլըր : Թէն
տախի փաքլէնիպ եէրինէ գօնուլապիլիր : Սնէր
նիչլին փաքլէնմէյօր : Ա. Յովհ . 3 . 3 տէքի «նէֆս»
քի անը միւմին քէնտիսի փաքլէր, քիւլիւյէն
փարգլը մանատա տըր : Այէթ քէնտիսի պունը
կէսութէրիր : Ալլահըն Քէլամընտա չօդ լուզէթէր
վար քի պէօյլէ փարգլը մանատա գուլլանըլմըր
տըրլար :

«Նէֆս» Յիսուսուտա տախի մէվճուտ իտի, իմտի
պիզաէ տախի «փաք նէֆս» օլապիլիր տէմէք
տօղրու տէյիլ տիր : Յիսուսըն միւպարէք շախսի-
յէթի հազգընտա պիզիմ քի կիպի տիւշիւնէմէզիզ :
Օ քիւլիւյէն փարգլը տըր : Օ քիւլիւյէն կիւ-
նահուզ իտի, պիզ էօյլէ տէյիլ իզ :

Սէվկիւլիւ օգույան, իշթէ կէօրիւյօրսըն քի էս-
կի ատէմ միւմինտէ գալմազ, նէֆս քեամիլէն
փաքլէնիր վէ թէքրար եէրինէ գօնուլըր սէօզէրի
իլհամի տէյիլ տիր : Նէ Բապպլմզզ, նէ տէ բէսուլ-
լար պէօյլէ թալիմ էթմէտիէր : Նիչ պիր միւմինին
թէճրիպէսի պունը թաստըզ էթմէզ :

Էսկի ատէմ, եա թէն, եա նէֆս իւզէրինէ Ալ-
լահըն կիւքմիւ գաթի տիր : Օ մէլուն տըր, իմտի
սալպ էտիլմէլի : Օ իսլահ օլունմազ, իմտի էօլմէլի :
Ալլահըն սօն տէրէճէ իքրահ վէ նէֆրէթ վէ պուզզ
էթտիյի շէյի սէն սէվմէ, պէսլէմէ, օխշամա : Անտէն
սագըն : Էսկի ատէմ սէնին նազարընտա տախի մէք-
րուհ օլսուն :

սէօլէյօր։ Պու էօլմէք իսէ, էօմրտէ պիր տէֆա, անճագ ֆիլան զէման, ֆիլան եէրտէ օլուալ պիթէն պիր չէ տէյլ, իլլա տահնա, հեր վաղը ինրա օլունան պիր չէ խիլինի կէսոթէրիյօր։

Պու էօլմէքիք, Ծէսուլըն տէտիլինէ կէօրէ մուայէն պիր մագսէտ իչիւն, եանի Յիսուսըն հայթընըն ճէսէտիմիզտէ իզհար օլունմասը իչիւն տըր։ Յիսուսըն հայաթընըն պիզտէ իզհար օլունմասը իչիւն էօլմէքիլիմիզ, օ տա տախնա վէ հեր վաղը էօլմէքիլիմիզ շարթ ը մութլագ տըր։ Պու այէթ անլատըր քի պիզ էօլմէքիլի պրագըր իսէք, Յիսուսըն հայաթը ճէսէտիմիզտէ արթըգ իզհար օլունմազ։

Ռուհանի հայաթ եանի Քրիստոսըն հայաթը տիւնեայա ճէսէտիմիզտէ իզհար օլունըր։ Յիսուսըն հայաթը, լիսանըմզզըն սէօզէրի, կէօրիւնէն ամէլէրիմիզ վէ աթվար ու հարէքէթիմիզտէ իզհար օլունըր։

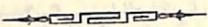
Հագիգի գուտսիյէթ նէ^թ տիր։ Օ պիզիմ եափարզմբ պիր ամէլ վէ օլուուզըմըզ պիր հալ տէշիլ։ Պիզտէն տօղան, պիզտէն չըգան հէր հանկը շէյ մուգատտէս տէյլ տիր։ Պու սէպէպտէն Ալշէյ մագպուլ տախի տէյլ տիր։ Հագիգի գուտսիյէթ պիզզաթ Յիսուսըն հայաթընըն պիզտէ իզհար օլունմասը տըր։

«Արդ Անտէն Յիսուս Քրիստոսսասընըզ, օլ քի պիզիմ իչիւն Ալլահ թարաֆընտան հիքմէթ վէ սալահ վէ թագտիս վէ ֆիտիյէ օլտու»։ Ա Կորն, 1. 30։

Շու հալտէ պիզիմ գուտսիյէթիմիզ Օ տըր։ Անտէն այրը, եախօտ Անտէն մատա գուտսիյէթիմիզ եօդ տըր։ Պիզ Յիսուսըն էլինտէ իսէք, Պապպ

թէն եախօտ նէֆս նէ չօդ բէնկլէր ալըր, վէ րուհանի քիսվէթ կիյինէրէք բուհանի իշէ, իպատէթէ վէ տուայա պիլէ կիրէպիլիր։ Ահ, նէֆս, նէֆս, նէ հէյպէթլի, նէ մախուֆ, նէ կիպիլ պիր տիւշմէն տիր։ Պու տիւշմէն նէ չօդ գահրիման իշմիւէրի վէ Ալլահ ատէմլէրինի տէվլիրմիշ տիր։

Սէն Ալլահա տուա էթքի անը էօյրէնէսին վէ Բուհիւլ Գուտսէլէ մէմլու օլարագ սօնա գատար անա դալիպ օլասըն։

ԳՈՒՏՍԻՑԷԹԻՆ ՍԸՐԾԲ

իսկ ատէմ, թէն ետ նէֆս ինսանըն պիւթիւն լիւյիւ օլուագ, հատտը զաթընտա նափաք իսէ, միւմին նամուլ մուգատտէս օլապիլիր։ Նափաք օւան մուգատտէս օլապիլիրմի։ Պու հիչ միւմքի՞նմի։

Պունըն անճագ պիր թէք եօլու վար, եանի հօղնէի տիր։ Միւմին անճագ հօղերի, տաիմա էօլէրէք մուգատտէս օլապիլիր։ Ծէսուլ պէօյլէ եաւ զբյօր։

«Յիսուսըն էօլիւմիւնիւ տախնա ճէսէտիմիզտէ թաշըրըզ, քի Յիսուսըն հայաթը տախի ճէսէտիմիզտէ իզհար օլունա, զիրա պիզքի հայաթտա իզ, Յիսուսըն հայաթը տախի պիզիմ ֆանի թէնիմիզտէ իզհար օտունմագ իւզըզ Յիսուս իչիւն հեր վաղը էօլիւմէ թէսլիմ օլունուրըզ»։ Բ Կորն. 4.10. 11։ Պու իքի այէթլէրտէ Ծէսուլ էօլմէք հագզընտա

Յիսուս պիզի գապթ էտիլօր, իտարէ էտիյօր վէ թէնտի մուհապակէթ փաքլըդ վէ թէվազուրնը իզհար էտիյօր իսէ, պիզ մուգատատէս իզ: Եյէր Անըն էլինտէն չըգար իսէք, Եյէր Օ քէնտի հայաթընը պիզտէ իզհար էտէմէտի իսէ, պիզ արթըդ մուգատատէս տէյիլ իզ: Լաքին Յիսուսըն հայաթընըն պիզտէ իզհար օլունմասը, տէվամ իւզրէ իզհար օլունմասը, պիզիմ տալմա վէ պէրտէվամ էօլմէքիլիմիզ իլէ միւմքին տիր անճաղ:

Պու պիզէ էօյրէտիր քի միւմինտէ իքի թապիաթ վար: Պիրիսի Ադամտան ալտըլըմըզ էսկի թապիաթ, էսկիւ ատէմ, թէն, եա նէֆս: Տիկէրի իսէ եէնի տօղուշտա մալիք օլտուղումըզ եէնի հայաթ, իլահի թապիաթ, գըյամ էթմիշ Յիսուսըն իլահի հայաթը:

Ալլահն էսկի ատէմ եա թէն ալէյհինտէ օլան հիւքմիւ զաթի վէ էնէտի վէ սապիթ տիր: Օ էօլմէլի տիր, չիւնքի իսլահ օլունմապ: Օ սալպ օլունմալը, չիւնքի լսնէթ ալթընտա տըր:

Րէսուլըն գուլլանտըզը լիսանա պագ, «պիզ ... հէր վագըթ էօլիւմէ թէսլիմ օլունուրըզ», Պիզ տէտիյինտէ պիզզաթ քէնտիլէրինի, վարլըզւարընըն պիւթիւնլիւնլիւնիւ անլաթմազմըզ,

Միւմին թագտիստէ էսկի ատէմտէն պիւսպիւթիւն գուրթուլտու իսէ, անըն րուհ, ճան վէ ճէսէտի քեամիլէն փաք վէ մուգատատէս իսէ, Եյէր անտէ «թէն» տէնլիէն հիչ գալմամըզ իսէ, տախմա վէ հէր վագըթ իչիւն շարթ լ մութլադ օլան պու էօլմէքիլք նէ իչիւն տըր: Սալպ օլունմապ եալսօտ էօլմէք Ալլահն էսկի ատէմ, եախօտ թէն հագզընտա վէրտիյի հիւքմ տիր: Եյէր մշւմընտէ էսկի ատէմ եօգ իսէ, էօլմէքիլք տախմի արթըդ լա-

զըմ տէյիլ տիր, էօլմէքիլյէ իհթիյաճ տախմի եօգ տըր: (*)

Պօղոս բէսուլ «պիզ» տէյէրէք, քէնտինիտէ իշինէ ալպա, Յիսուսըն հայաթընըն ճէսէտինտէ իզհարը իչիւն հէր կիւն էօլմէքիլյէ իհթիյաճ էօտիւյնտէ, եանի պու այէթի եագալըլընտա տահաթագտիս օլունմամըզմը իտի: Օլունմըլիտի վէ եինէտէ հէր կիւն վէ տախմա էօլմէլի իհթիյաճ էօրիւյօր իտի իսէ, շու պէրրազ տըր քի քէնտինտէ հալա էսկի ատէմ մէվճուտ իտի: Պօղոստա էսկի ատէմ հաւլա մէվճուտ իտի իսէ, պու տէմէք տիր քի միւմինտէս սօնա գատար իքի թապիաթ վար: Օ ըուհանի էօմրտէ նէ գատարտա իլէրիլէսէ էսկի թապիաթ, էսկի ատէմ անտէ հալա մէվճուտ տըր:

Քի՞մ տէյէպիլիր քի քէնտիսի Պօղոսըն եաշատըզը էօմրտէն տահա եիւքսէք, տահա մուգատտէս վէ տահա փաք պիր էօմր եաշայօր: Քի՞մ տէյէպիլիր քի Պօղոսա քէշփ օլունմայան պիր էօմր վար, օտա քէնտինէ քէշփ օլունմըլ տըր:

Ծուհանի հայաթ, Յիսուսըն հայաթընըն պիզտէ իզհար օլունմասը տըր քի պիզիմ էօլմէքիլիմիզ իլէ միւմքին տիր: Պու կիւն էօլիւր իսէմ, Յիսուս պէնտէ իզհար օլունըր վէ պէն մուգատտէս իմ: Եարըն էօլմէզ իսէմ, Յիսուսըն հայաթը պէնտէ իզհար օլունմապ վէ պէն մուգատտէս տէյիլիմ: Յիսուսըն հայաթը պէնտէ իզհար օլունմապ իսէ, պէնտէ թէն, եախոտ էսկի ատէմ իզհար օլունըր:

Փարզ էսէլիմ պիր մահալտէ գօնուշույօրսըն: Պիր սատաթ եա իքի սատաթ էօլտիւն: Լաքին իւչիւննիւտէ էօլմէտին: Իշթէ էօլտիւյիւն սատաթ-

(*) Էսքի ատէմ չըգար տէյէնէրի ախլէրինիզ, Անէր րուհանի հայաթ եաշամագ իչիւն հէր կիւն էօլմէք լազըլ իտիյինի վազ էթմէզլէր:

լարտա Յիսուսըն հայաթը սէնտէ իզհար օլունտու :
Էօմէտիյինտէ էսկի ատէմ իզհար օլունտու :

Պու էօլմէքլիք պիզիմ եափաճաղըմզ պիր իշ
տէյիլ տիր : Օ Բուհ իւլ Գուտսըն էտէնէյի իշ տիր :
Բուհ իւլ Գուտս Քէնտի իշինի միւպարէք թարգտա
վէ գոլայնա ինըա էտէր : Օ սանա զահմէթ եախօտ
կիւճլիւք վէրմէզ : Անին իշին Անա Թէսլիմ օլուն-
մագ տըր, «թէսլիմ օլունուրըզ» տէյօր :

Թէն էօլմէմիշ տիր : Օ տիրի վէ գուվզէթլի
տիր : Լաքին Բուհ իւլ Գուտս, անտէն չօդ գուվ-
զէթլի տիր : Հալատա ուչան թէյեարէ չօդ աղըր
պիր նէսնէ օլուպ՝ տախմա եէրէ տիւշմէյէ մէյեալ
տըր : Լաքին անտէ պուլունան պինզին գուվզէթլի
անը եէրէ տիւշմէքտէն մէն էտիյօր : Տէյլ անճագ
մէն էտիյօր, իլլա օ պէօյիւք աղըրըզը հավանըն
տահա եիւքսէք թապագալարընա պիւէ չըզարըյօր :

Նիչէ միւմինլէր ախ շիւնիյօր քի քէնտիւէրին
շիմտի եաշատըզընտան տահա մուզատտէս պիր
էօմր վար : Օ էօմրիւ եաշայապիլմէք իշիւն քէն-
տիւէրտէն էսկի ատէմ եա թէն չըգմալը :

Խայր, պու տօլլու տէյիլ, անլէրին իհթիյանը
Բուհ իւլ Գուտսը մէմլու օլմազա տըր : Օ զէման
րուհանի էօմրտէ իւէրի կիտիւէնէք :

Միւմին Բուհ իւլ Գուտսա զիյատէ մէյտան
վէրիք վէ Անընլէ զիյատէ տօլար իսէ, էսկի ատէմ
անտէն տըշարը չըգմազ, լաքին Բուհ իւլ Գուտս
անա զալիպ օլուր վէ նասըլ քի թէյյարէտէքի պէն-
զին թէյյարէնին աղըրըզընա զալիպ օլարագ անը
հավանըն եիւքսէք թապագալարընա գատար գալ-
տըրըր, պէօյլէտէ Բուհ իւլ Գուտս թէնէ վէ նէփսէ
զալիպ օլարագ, միւմինի գուտսոյէլին էն եիւ քոէք
թապագալարընա գատար եիւքսէլտիր :

ՌՈՄԱԼԸՆԱՐ 7. 13-25:

Բապպըն քլիւսէսինտէ մէյտանա կէլմիշ եան-
լը թալիմէրին հէփսի տէ Քէլամըն պազը այէթլէ-
րինի էսաս թութմըզ աղըրլար : Լաքին անլէր Քէլամըն
պիրիւնինիւ ալմըզ տէյիլ տիրէր, նէ տէ ալտըգ-
ւարը այէթլէրի էյինէ մէշգ էտիպ սիյագ ու սէպա-
գըլէ բուպար էթմիւլէր : «Պիզ Քէլամտան
խստաթ իսթէրիլ, պիզիմ իւէ գոնուշանլար պիզէ
Քէլամտան սէոյլէմէլի տիրէր» տէյէրէք խտիալար
էտէր իքէն, տիզգաթլէ պատգար խսէն կէօրիւրսիւն քի
քէնտի թալիմինի իւէրի սիւրմէք իշիւն, էլլնտէքի
Քէլամտան տըշարը չըգբյօր վէ այէթլէրին սատէ վէ
պիր չօճուղըն անլայաճալը տէրէնէտէ աչըդ օլան
մանալարըն թէրք էտիպ, այէթի չէքիչտիրէրէք,
քէլամըն հիչ տէմէտիյինի օրայա կիրտիրիյօր : Ին-
սանլար՝ քէնտիւէրին թալիմինի Ալլահըն քէլամընըն
իշինէ կիրտիրմէք իշիւն նէ զարիպ, նէ զայրը թա-
պիի, աղլա վէ մանթըզա ույժայան նէ եանլըզ
թէփսիրլէր եափըյօրլար :

Էսքի ատէմ միւմինտէն պիւսպիւթիւն չըգար
տէյիւ իտափիա էտէնլէրէ Բօմ. 7. 13-25 այէթլէրի
թագտիմ էյլէ վէ պու տէափիքլէրիմին սահին իտիյի-
նի տէրհալ կէօրիւրսիւն : Շիմտի պու այէթլէրին
տօլլու մանասընը անլամազա չալըշալըմ :

Պու գըթա չօգլարա միւթէլաա մատտէսի օլմըզ
տըր : Անըն հազգընտա միւթէնէվզի ֆիքրլէր պէյան
էտիլիպ պիր չօդ միւճատէլէ վէ միւպահէսէլէր տա-
խի օլմըզ տըր : Պու գըթա հագգընտա չու տէօրթ
ֆարգլը անլայըլար վար տըր :

1.— Պազրլար տէյօրլար քի պու գըթա րուհանի հաղը հազզլնաս ույաները, ամենա հաղա խելաս պուրմամբ պիր կիւնանինարըն հօմրիւնին թարիսի տիր: Ալլահն քէլամընը իշխմիչ, շախսի հալընը կէօրմիւշ, կիւնահատան նէքրէթ էտիյօր, բուհանի էօմրիւտ տէվիյօր, անը եաշամագ իսթէյօր, լաքին Բապպա վէրիմէմիչ, եէնիտէն տօղմամըն, Բուհա մալիք օւմամըն, պու սէպէպտէն եաշայամայօր: Պու գըթա պէօյլէ պիրինին էօմրլւնիւն թարիֆի տիր՝ տէրլէր:

Պու գըթայը պէօյլէ անլամաղա հազդ սէպէպիլը վար, լաքին պու իզահաթ այէթէլըն սատէ մանասըլէ ահէնկտէ տէյլի տիր:

2.— Նիշէլէր տիւշիւնիյօր քի բէսուլ պու այէթէլըտէ ինէինին թիվպիսէն ևիվէյի հաղընը, պիր փէրիսի հաղինէն եաշարըլը հօմրի թարիփ հէլյօր:

Պու թէֆսիրի թէպրիյէ էտէն պազը խուսուուլար վար. չլւնքի բէսուլ թէվպէտէն ապտէմ չէրիաթա սարլւտն, չէրիաթի իլէ եաշայան, չէրիաթի զայրէթի չէքիպ չէրիաթիէ խէլաս օլմագ իսթէյէն պիրի իտի: Պու այէթէլըտէ տախի չէրիաթը կէօրիւյօրըզ:

Լաքին պու թէֆսիր տախի տօղրու օլամազ: Բէսուլ Փիլ. 3. 3-6 տո քէնտինին պիր ֆէրիսի հալինտէ եաշատըլը հայաթը թարիփ էտէր ի.քէն, «Շէրիաթտան օլան սալահուա գուսուրըզ իտիմ» տէյօր: Բօմ. 7 տէ պու կիպի պիր գուսուրըզ իտիմ» տէտիաը եօդ: Պիլաքս օ տէյօր. «Պաթընի ատէմէ կէօրէ Ալլահն չէրիաթընտան հազդ էտէրիմ, ամմա... պէնի... էսիր էտէն պիր պաշգա գանուն կէօրիւյօրըմ»: Բօմ. 7. 22, 23: Թէքրար տէյօր, «Պէն նէ պիշարէ ատէմ իմ...»: Բօմ. 7. 24: Հիշ պիր ֆէրիսի, հիշ պիր զէման պէօյլէ պիր իգրարտա պուլունմըն տէյլի տիր: Պու ֆէրիատ, քէնտինի պէյէ-

նէն վէ քէնտի սալահընա կիւվէնէն պիր ֆէրիսինին ուէօգլէրի տէյլի վէ օլամազլար: Ղուկ. 18. 11, 12:

3.— Սահրէր տիւշիւնիւյօրլար քի պու գըթատա թարիփ օլունան թէլպէ երմիշ, շային հաղա միսմանի, Քրիստոսա յօնուզ, վաղիյէրի օրմայան, րուհանի հայարը շախսի յապացը իշէ եաշամագ իսթէյէն պիր զափի միւլինին հօմրի տիր: Պունտա տախի հագիգաթ վար. չիւնքի պու գըթատա Բուհիւլ Գուտուը կէօրմէզսին: Պուրատա՝ միւլքէրէրէն եանի 30 տէֆա գատար «պէն» լուղէթինի վէ ինսանի չապա իւէ լուհանի հայաթը եաշամագ իսթէյէն, լաքին տախիմա մալլուպ օլան պիր քիմսէ կէօրիւրսիւն: Լաքին քէլամը օլտուղը կիպի ալլը իսէք, աշիքեար տըր քի պու թէֆսիր տախի տօղրու տէյլի տիր:

4.— Պու գըթատա թարիփ օլունան թէվպէսիզին էօմրիւ տէյլի, Պունուըն ֆէրիսի հայաթընըն թարիփի տէյլի, զափի վէ վագֆիյէթսիզ միւմինին էօմրիւ տախի տէյլի իսէ, եա նէ^օ տիր:

Ճէվապ. — Այէթէլէր նէ տէյօր իսէ, սատէնէ օտըր: Անլէրի օլտուղը կիպի ալմաղա մէճպուր իջ: Լուղէթլէրի թէպտիւ էտիպ, վէրիլէն սատէ պէյանաթը թէրք էտէրէք, պաշգա թէֆսիրէր ըլգարմազա նէ^օ հագըլըզ վար: Այէթէլէրի օլտուղը կիպի ալլը իսէք էն աշըդ թարգտա կէօրիւրիւզ քի պու գըթատա թարիփ օլունան պաշգապնըն տէյին, իլլա պիզզաթ Պողոսըն, զախմէն եաշարըլը հայաթը տէյին, իլլա պու րէսայէյի եազըլըլ վազրտափի շախսի հաղընըն թարիփի տիր: Պունու պու բէսուլէյի թէվպէսինտէն 25 սէնէ գատար «օնրա», Թ. Մ. 60 տա եազմըն տըր՝ տէնլիլյօր:

Թէլամը եազըլտըզզ կիպի գապուլ էտէր իսէք, պաշգա տիւրլիւ անլայամազըզ: Բէսուլ «Պէն քէն-

տիմտէ պու գանունը պուլույօրըմ» տէտիյինտէ քէնտի հագղնատա տէյիլ, իլլա պաշգասը հագղն։ տամը սէօյլէյօր։ «Պէն քէնտիմտէ» տէմէք «պաշգա ատէմ» տէմէք մի տիր։ Ռէսուլըն գուլլանտըլը լուղէթլէրէ պագ։ «Պէն», «պէնտէ», «թէնիմտէ», «պէն քէնտիմտէ», «տէրունիմտէ», «աղամտա», «ագլըմն գանունը», «պէնի», «պէն քէնտիմ», վէսաիրէ։

Ռէսուլ պու գատար աչըգ լուղէթլէր գուլլանմը վէ պու գատար աչըգ սէօյլէյօր իքէն, պուրատա պաշգասը հագղնատա սէօյլէյօր տէմէք՝ էփյիլ դարիպ, ագլա սրզմագ պիր թէֆոսիր տէյիլ միր։

Էօլէ իսէ Թօմ. 8 ճի պապտա տախի պաշգասը հագղնատա սէօյլէր։ Քէզա Փիլ. 3. 5 տէ «Սէքիզիննի կիւնտէ խիթան օլունտում», տէտիյինտէ քէնտիսի տէյիլ, պաշգասը հագղնատա սէօյլէյօր տէմէլիկ։ Քէզա պէշ տէֆա գըրգտան պիր էքսիք տէյնէք եէտիմ տէտիյինտէ, քէնտիսի հագղնատա տէյիլ, իլլա պաշգա պիրի հագղնատա սէօլլէյօր։

Թէքրար, տէյիլ անճագ քէնտիսի հագղնատա, իլլա հէմտէ քէնտինին պու բէսալէյի եազտըզը վագըթտաքի հալը հագղնատա եազըյօր։ Շիմտի պագ, «Պէն կիւնահ ալթընտա սաթըլմըշ ճիսմանի իմ»։ «Իմ» տէմէք, «իտիմ» տէմէք տէյիլ տիր։ «Խսթէտիյիմի իշլէմէյօրըմ» տէմէք։ «Խսթէտիյիմի իշլէմէգ իտիմ» տէմէք տէյիլ տիր։ «Խշլէտէյիմի թանըմամ»։ պու «Պիր զէման թանըմազ իտիմ» տէմէք տէյիլ տիր։ «Պուզզ էթտիյիմ շէյի իշլէյօրըմ», «իշլէլը իտիմ» տէմէյօր։ «Տէրունիմտէ սաքին օլան կիւնահ» եախոտ «կիւնահ քի տէրունիմտէ սաքին տիր»։ «Տիր» տէմէք, «իտի» տէմէք տէյիլ։ «Եյի շէյի ինրա էթմէյի պուլմայօրըմ», «պուլմայօր իտիմ» տէմէ-

յօր։ «Խսթէմէտիյիմ քէօթիւլիւյիւ ինրա էտիյօրըմ» եանի «շիմտի էտիյօրըմ»։ «Պէն քէնտիմտէ պու գանունը պուլույօրըմ»։ «Պէնտէ պաշգա պիր գանուն կէօրիւյօրըմ»։ «կէօրիւյօրըմ» տէմէք, «կէօրիւրիւրիւմ» տէմէք տէյիլ տիր։ «Պէն նէ՛ պիչարէ ատէմիմ»։ «իտիմ» տէյիլ։ «Գուլըգ էտիյօրըմ», «էտէրիտիմ» տէմէյօր։

Պու գատար լուղէթլէր կէսութէրմէ՞զ մի քի ըէսուլ քէնտինին կէչմիջի հազգընտա տէյիլ, իլլա հազրը հագղնատա սէօյլէյօր, եանի պու ըէսալէյի եազտըզը վագթտաքի հալընը թարիֆ էտիյօր։ Պու գատար աչըգ լուղէթլէր գուլլանարագ, պու գատար անլաշըլը լիսան իլէ սէօյլէնիլէնի պաշգա տիւրիւ անլամաղա նէ՞ հագղնըզ վար։ Պու գըթա վագթիյէթսիզ օլան պիր միւմինին էօմրիւ տիր՝ տէմէք տօղրո՞ւ մը։ Ռէսուլ օ տէնիլէն էօմրիւ նէ՞ զէման եաշտը։ Թէվակէսինտէն 3 կիւն սօնրա Բուհ իւլ Գուտալէ մէմլու օլտու։ Ամալ. 9. 17։ Իմտի օ էօմրիւ նէ՞ զէման եաշտը։

Թագտիստէ էսկի ատէմ միւմինտէն չըգար կիտէր իսէ, չու այէթլէրի նա՞սըլ անլամալը իկ։ Պօղոս պու այէթլէրի եազտըզնտա հալա թագտիս օլունմամը՞շ մը իտի։

Պօղոս պու գըթայը եազտըզնտա էսկի ատէմի հալա քէնտինտէ կէօրիւյօր վէ օ էսկի ատէմ պիզգաթ քէնտիսի տիր։ Ախէր թապիրլէ պուրատա թարիֆ օլունան թարսուսլը Սօղոս տըր։ Թօմ. 8 ճի պապտա կէօրիւլէն Բուհ իւլ Գուտալըն զուվէթլիի իշլէրինին քէնտինտէ իզհար օլունտըզը բէսուլ Պօղոս տիր։ Թօմ. 7 տէ տակիմա «Պէն» տէյօր վէ օրատա պէրտէվամ «պէն» կէօրիւյօրըզ։ Պու՝ Պօղոս քէնտիսի տիր։ եանի՛ էսկի Պօղոս, էսկի ատէմ։ Լաքին Գաղ. 2.

20 տէ տէյօր . «Արթըզ պէն եաշամայօրըմ . անճագ Քրիստոս պէնտէ եաշայօր» : Եսկի ատէմ անտէն գալարըլմատը : 0 եինէ տուրույօր : Եյէր Եսկի ատէմ անտէն չըդարըլմըշ օլսա խտի Բօմ . 7 . 13-25 այէթէր իլհամտա հիչ պուլունմայաճագ խտի : Բէսուլ՝ Բօմ . 7 տէ քէնտինի մէյտանա դօյօր , նէ պիչարէ , նէ աճըլը պիր հալ : Պէօյէ սէօլէյէրէք Պօղոս պիւթիւն իզգէթի Բապտա վէրիյօր : Զիւնքի կէօսթէրիյօր քի քէնտինտէ պէօյիւ ք իշէրի իշէյէն քէնտիսի տէյիլ , անճագ Ալլահ տըր : Պօղոստան Բուհ իւլ Գուտաը գալտըր , քէնտինտէ եաշայան վէ իշէյէն Բապտ Յիսուսը չըդար , օ զէման մուգատաէս պիր Պօղոս տէյիլ , իլլա զայէթ պիչարէ վէ տիւշկիւն պիր Պօղոս կէօրիւրսիւն :

Իշէէ միւմինին իքի թապիաթը : Բէսուլ սէնէլէրէն միւտտէթ էն ճիտտի վագֆիյէթէ եաշատրդտան սօնրա , էսկի ատէմին հալա քէնտինտէ կէօրիյօր , վէ էսկի ատէմին հալընը , սիլրէթինի , թապիաթընը վէ մէյլինի թարլիֆ էտիյօր : Բէսուլտա օլան էսկի ատէմ , թէվապէսիգտէ վէ վագֆիյէթսիդ միւմինտէ օլան էսկի ատէմ տիր : Զիւնքի էսկի ատէմ նէ իսլահ օլունըր , նէ թէպտիլ օլուր , նէ միւմինտէն չըդար , նէ տէ թէրպիյէ գապուլ էտէր :

Էսկի ատէմ Պօղոստան չըդմըշ կիթմիշ տէյիլ խտի , լաքին Պօղոս քէնտիսինտէ իշէյէն , վէ քէնտինի քէնտինտէն , քէնտինտէքի էսկի ատէմտէն դուրթարան , քէնտինէ մուգատտէս , միւպարէք , Փաթիհ , զալիպ , մէյվէտար , մութլու , ձէլիլ , իւահի վէ սէմազի պիր հայաթ եաշատան պիր Զաթ պիւլիյօր : 0 Բուհ իւլ Գուտա տըր : 0 էօմրիւ 8 ճի պապա թարիքի էտէյէրէք , քէնտինի պիր շէյզանն էթմէ : Սէն էն էյի հալինտէ պիւէ նէ խտիյինի պիր վէ պիւթիւն իզգէթի Բապտա վէր :

հայաթ քէնտինին գուգվէթի , եա իլմի , եա հիքմէթի իլէ եաշատըլը վէ քէնտինտէն հասըլ օլան պիր հայաթ տէյիլ տիր : Ա. Կորն . 15 . 10 : Գաղ . 2 . 20 :

Լօրէնս պիրատէրին էօմրիւնիւ օգույանլար , անըն նէ գատար մուգատտէս պիր հայաթ եաշատըլընը պիլիրէր : Լաքին պու մուգատտէս հայաթը եաշայան ատէմ , պազէն պիր կիւնահ էտէր իսէ , պէօյէ տէր խտի . «Եա Բապտ , Սէն պիլիրսին քի պէն քէնտիմէ պրագըլտըլլմտա պունտան պաշգա էտէմէմ» :

Սէն տախի , էյ միւմին : Էն էյի հալինտէ պիւէ , պիր ան իշիւն օլուն , ինէնինէ պրազրըր իսին , անճագ կիւնահ էտէրսին : Պազա պիր չէյ էտէնկզին :

Էյ միւմին , սէն մուգատտէս , տէրին վէ սէմափի պիր էօմր եաշատրն , կիւնահա զալիպ օլուրն վէ Բապտըն էլինտէ իսթիմալ տախի օլունտըն իսէ , սագըն , պունը քէնտինէ մալ էթմէ : 0 էօմրիւ սէն եաշատըն վէ օ իշի սէն կէօրտիւն տէյիլ տիւշիւնմէ : 0 Բապտըն սէնտէ օլան իշի տիր : Քէնտի գալպինտէ պէն պիր շէյ օլուրմ՝ տէյէրէք , քէնտինի պիր շէյզանն էթմէ : Սէն էն էյի հալինտէ պիւէ նէ խտիյինի պիր վէ պիւթիւն իզգէթի Բապտա վէր :

Պազլար զանն էտիյօր քի Բօմալլրար 7 ճի պապտաքի էօմր , վէ 8 ճի պապտաքի էօմր արաւլընտա պիր միւտտէթ վար : Խայր , 8 ճի պապ եէտինճինին տէվամը տըր : 7 ճի պապը եազան այնի Պօղոս չօդ իհթիմալ այնի կիւնտէ 8 ճի պապը տախի եազմըշ տըր : Այնի միւմին այնի կիւնտէ 7 ճի պապտա , եախօտ 8 ճի պապտա եաշայապիլիր : Հէր հանկը ստաթտա էօմրիւ եա իշի քէնտի էտիյօր իսէ , օ 7 ճի պապը եաշայօր , էյէր քէնտինտէ Բապտ իշէյյօր իսէ , 8 ճի պապը եաշայօր :

Պօղոս բէսուլ իւհամ ալլպա անը Բուհըն տէլաւէթի ալթընտա եազտըլընտա ասլա եանըլմայան պիրի խտի: Լաքին այնի վագթտա օ պիր ինսան խտի, վէ ինսան հալինտէ քեամիլէն կիւնահսըզ եաշայան տէյիլ խտի: Բապպըմըզտան պաշգա քեամիլէն կիւնահսըզ եաշայան օլմամըշ տըր: Խմտի Բօմալըլար 8 ճի պապը եաշայան Պօղոս, Բօմալըլար 7յի տախի պիլիյօր: Բապպ քէնտինտէն պիր ան ուզագլաշսա, օ պիլիր խտիքի քէնտինի 7 ճի պապտա պուլուր, եանի իսթէմէտիյի շէյի եափար:

Քէնտի քէնտիլէրինի պիլմէյէն ատէմլէր պէօյիւք պէօյիւք սէօյլէրէր: Լաքին քէնտիլէրինի զիյատէ մէշգ էտէնլէր, երւքսէքտէն ուչմազլար:

Զարլս Ուէսլի, օ Ռոլ հոդոյս սիրոդ «Քրիստո», իլահիսինի եազան ատէմ, քէնտինին բուհանինէ էն էյի վագթընտա տէյօր, Պիղծ եմ եռ բրդոր անձով, պիղծ էի» տէյիլ, եանի «պիւթիւն շախարմէն նաշփաք իմ»:

Տիկէր թարափտան, էյ միւմին, սէն քէնտիյին զափ աճիզ, պիչարէ վէ նափաք իտիյինի կէօրիւր իսէն, մէյուս օլմա: Զիւնքի Քրիստոս սէնտէ տաշխի Քէնտինին իլահի հայաթընը իզհար էտիպ, Բօմ. 8 ճի պապը սանա տախի եաշատապիլիր: Տուա էթքի Ռապպ սէնի թէնվիր էտիպ, միրասընը սանա կէսութէրսին վէ Բուհըն իտարէսինէ թէսլիմ օլուն:

Պիզէ տէնիլիյօր քի Բօմ. 7 ճի պապ թագտիս օլունմամըշ միւմինին հալը տըր: Միւմին թագտիս օլունը իսէ, էսկի ատէմ անտէն պիւսպիւթիւն չըգար, վէ միւմին Բօմալըլար 8 ճի պապա կէչէր:

Պու սէօզ Քէլամա մութապըգ տէյիլ տիր: Պու պապլարտա էսկի ատէմին միւմինուն շէզ ար իտիյինի իսպաթ էտէճէք պիր թէք լուղէթ պիլէ

եօդ տըր: Բօմ. 8. 2 տէ տէյօր. «Յիսուս Քրիստոսա օլան հայաթ Բուհունըն գանունը պէնի կիւնահ վէ էօլիւմ գանունընտան ազատ էթտի»: Պու՝ էսւ կի ատէմ չըգտը տէմէքմի տիր: Ասլա: Պուբատա զանունընտան ազատ էթտի» տէյօր:

Պիր եէրտէ գանուն վար իսէ, օրատա պիր հիւքիւմէթ, պիր իտարէ, պիր սալթանաթ վար: Գանուն՝ հիւքիւմէթ վէ իտարէ Փարզ էտէր: Փարաւն պիր հիւքմտար իտի: Օ պիր գանուն գոտու վէ օ գանունա կէօրէ, իսրայէլ գավմը էսիր օլուպ չօդ էզիյէթ չէքիյօր իտի: Օ գանուն իւզէրէրինտէ պիր պօյունտուրուգ կիպի իտի: Կիւնահ վէ էօլիւմ գանունը տախի էօյլէ տիր: Օ աղըր պօյունտուրուգ օլուպ ճանը էսիր էտէր վէ ճէզպար: Լաքին Յիսուս Քրիստոստա պուլունան հայաթ բուհունըն գանունը կէլտիյինտէ, նէ՞ եափտը: Պու եէնի իտարէ, եէնի հիւքիւմէթ էվլվէլքինի եօդ էթմէտի, նէտէ անը տըշարը աթտը: Էօյլէ պիր շէյ եազըլմըշ տէյիլ տիր: Անճագ «կիւնահ վէ էօլիւմ զանունընտան ազատ էթտի», եանի գանունը գալտըրտը, անըն թէսիլինի գըրտը վէ անըն հիւքմիւնտէն վէ զապթընտան գուրթարտը: Էսկի ատէմ եախոտ թէն եինէ մէվճուտ: Զիւնքի Բօմ. 8. 13 տէ անըն ամէլլէրի էօլտիւրիւմէլի իտիյի սէօյլէնիյօր: Թէն եինէ մէվճուտ օլուպ Բուհա գարշը արզու էտէր, լաքին միւմին անըն զապթը անըն հիւքմիւ վէ իտարէսի ալթընտա տէյիլ տիր:

Պազըլար զանն էտիյօր քի էսքի ատէմ միւմինտէն չըգմազ տէտիյիմիզտէ, միւմին տախմա տիւչէր գալգար, տախմա կիւնահ էտէր վէ թէվզէ էտէր, տախմա ահ չէքիսկ ինէր վէ կաւնահա էսիր օլարագ եաշար տէմէք իսթէյօրուգ: Խայր էօյլէ

տէյիլ տիր։ Եսկի ատէմի մաղլուպ էտէն թուհա միւթի օլարագ եաշամագ, անը էօլիւ տէյիւ ատա էտիպ հէր կիւն անա զալիպ օլմագ հէր միւմինին ճէլիւ իմթիյազը տրը։

Միւմին Ալլահըն իրատէթինի վե խաչտա քէնտիսի իչիւն իթմամ էտիւմիշ աճախիպ խէլասը վէ Ալլահըն Քրիստոստա քէնտիսի իչիւն էթտիյի թէտարիքեաթը անլար վէ ճիտափ վագֆիյէթիէ Բապպա վէրիլիպ Բուհէ մէմլու օլուր իսէ, միւմին քէնտինէ իհսան օլունան մէվգիտէ տուրուպ Ալլահըն վատլարընը գավի թութար իսէ. օ տախմա զալիպ, Փաթիհ, միւպարէք, մէյլէտար վէ սէմագի պիր հայաթ, Ալլահը իզգէթլէյէն պիր էօմր եաշայապիլիր, Եսկի ատէմ քէնտինտէ, անըն մէվծուտիյէթինի տահա տէրին հիսս էտէր։ Լաքին օ տախմա մաղլուպ տրը։ Ալլահա համտ օլսուն։

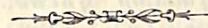
Թէքրար, պագէն չէօլէտ տէնիլիյօր։ Քրիստոս Եսկի ատէմի պիւսպիւթիւն չըգարմաղա գատիր տէյիլմի։ Էյէր Եսկի ատէմ միւմինտէ սօնա գատար գալրյօր իսէ, Քրիստոսըն վէ խաչըն զաւէպէսի նէրէտէ։

Ճէվապ. — Քրիստոս միւմինտէն Եսկի ատէմի պիւսպիւթիւն չըգարսա վէ միւմինէ մուշատտէս պիր հայտթ եաշաթսա իտի, պու պիր զալէպէ սայըլըր իտի։ Լաքին Եսքի ատէմի պիւսպիւթիւն չըգարմայօր, ամմա անա զալիպ օլապիլմէք իչիւն իւահի զուվզէթ կիյինտիրիյօր, վէ միւմինէ հէր կիւն անըն իւզէրինէ հիւքմ էտէճէք սէլահիյէթ վէրիյօր իսէ, պէօյէճէ միւմին պու մախութ տիւշմէն իւզէրինէ պէրտէվամ զաւէպէ չալըյօր վէ հնձամ ֆիւթիւհաթէն սէմայա կիտիպ Բապպընա գավուշույօր իսէ, պու տահա

աճափակ, տահա պէօյիւք վէ տահա ճէլիւ դալէպէ տէյիլմի։

Ալլահ իսմէր իսէ Շէյթանը տախի մահվ էտէպիիր։ Շէյթանուզը մուգատտէս էօմր հաշամագ պիր զալէպէ տիր։ Լաքին պու պէօյիւք տիւշմէն վար լքէն, Բապպ միւմինէ, հէր կիւն անա զաւիպ օլապիլմէք իչիւն զուվզէթ կիյինտիրիյօր վէ էնճամընատա անըն պաշընա պաստըրըպ միւմինի սէմայա կէօթիւրիյօր իսէ, պու հագիգաթէն տահա ազիմ, տահա աճախիպ վէ միւպարէք պիր զալէպէ տիր։

Համա Ալլահա, զիրա «պունլարըն ճիւմլէսինտէ պիզի սէվէնին վասիթասըրյէ պիւ քիւլիւյէ զալիպ օլուրըզ» Բօմ. 8. 37։

«Զիրա յինտի հազզըլտա զամիրիմ պիր շէյ կհօրերնեկ իսէ, եինէ պին յինտի սալին աս կրմեն։ Ա. կորն. 4.4։

Նիչէ միւմինլէր տիւշիւնիւյօրլար քի Եսկի ատէմին իշլէրի խարիմտէ կիօրիւնէն զապա կիւնահար տրը սնճագ վէ քէնտիլէկ՝ մատէմքի տիզգաթ ճէլպ էտէն պէլլի, զապա կիւնահարը էթմէյօրլար, իմափ կիւնահուզ տըրլար վէ Եսկի ատէմ քէնտիլէրտէն չըգմըշ տրը։

Սէնէլէր էվվէլ քէնտինին թագտիս օլունմըշ իւտիյինէ տախի չէկատէթ էտէն պիրինէ բասթ կէլտիմ։ Նէ գէման թագտիս օլունմըշ էափյնի սիւալ էթտիյիմտէ, 12 սէնէ օլտու՝ տէտի։ Օ զէմանտան պէրու

հիշ կիւնահ էթմէտի՞ն մի՞ տէտիյիմաէ, պիր ազ տուրտու վէ տէտի, «Պազէն թրամվայա պինմիշիմ վէ փարա վէրմէյի ունուտարագ թրամվայտան էնմիշիմ: Սօնրա խաթրլըմա կէտիյինաէ փարայը կէօթիւրիւպ վէրմիշիմ»: Պունտան պաշգա կիւնահը օլմամըշ:

Պրկ էօմրէ պէօյլէ գօլայ պագամազըդ վէ կիւնահ հագգընտա պէօյլէ խաֆիֆ սէօյլէյէմէզիլ: Բէսուլ տիւնեայը հայրէթտէ պրագան պիր խալիսէթ, վագփիյէթ վէ լըտմէթ իլէ Ռապպը թաղիզ էթմիշ իքէն, հալա քէնտինի սալին ատտ էթմէյօր: Ս պէօյլէ տէմէք իսթէյօր, «Պէնիմ պէնահ կիւնահ կէօրմէմէֆլիլմ իսպաթ էթմէզ քի պէն սալին իմ, պէնի կիւքմէտէնէք օլան Ռապպ տըր»: Ալլահ պիզէ պագտըզընտա պիզտէ նէ գատար զուսուրլար, խաթալար, նօգսանլար վէ կիւնահլար կէօրիւր: Պրկ անլէրին պինտէ պիրինի պիլմէզիլ վէ անլամազըդ: Սէն էօմրիւնիւ Ալլահն մուզատատէս քէլամը էօնիւնէ կէթիր վէ քէնտինէ քէլամըն նուրլնտա պագ վէ կէօր, նէռէտէսին:

Գաղ. 5. 19-21 տէ թատատ էտիլէն կիւնահլար արասընտատա իքի պէօյլէք կիւնահլար վար, Զինն. վէ ԳԱԹԼ: Զօգլար քէնտիլէրի թէպրիյէ էտիպ պու մախունի կիւնահլարտան ուրի խտիքլէրի իչիւն Ալլահա համտ տախի էտէրլէր: Լաքին պիլմէզլէր քի ինսանւ լար էօնիւնաէ պու կիւնահլարը իշէմէմիլշէր իսէտէ գալպէրի պիլէն Ալլահն հուզուրլնտա իշէմիլշէր տիրլէր:

Յիսուս տէյօր, «Յապաթ պէն սիզէ տէրիմ քի էէր քիմ նիստան պիրինէ շէհվէթլէ պազար իսէ, գալպինտէ անլն իլէ զինա էթմիշ օլուլ»: Մատթ. 5. 28:

Քիմսէ կէօրմէտի, քիմսէ պիլմէտի, քիմսէ անլամատը, պիր թէք պագըզ, ամմա օ մախուփ կիւնահ, կիզլիտէ, զալպտէ իշէնիլտի վէ Ալլահ անլկէօրոտիւ:

Թէքրար, «Բէնոտի պիրատէրինէ հէր պուղզ էտէն գաթիլ տիր»: Ա. Յովհ. 3. 15: Զօգլար վար քի ինսանլար հուզուրլնտա գաթիլ տէյլ տիրլէր, չիւնքի տէմէմ էօլուրմէմիլշէր: Լաքին պիրատէրինէ պուղզ էտիյօր իսէ, անլն խաթասընը ափվ էտէմէյօր վէ անլ սէլէմէյօր իսէ, Ալլահ անլ պիր գաթիլ տէյլ պիլիր: «Թարնտաչնա եիւրէյինտէ պուղզ էթմէշէսին»: Ղե. 19. 17: Սէն զալպինտէ պուղզ էտիյօր իսէն, Ալլահ սէնի պիր գաթիլ տէյլ պիլիր:

Խոկի ատէմ պէնտէն չըգմըզ տըր՝ տէյէնլէր քէնտիլէրտէ հիշ պիր կիւնահ կէօրմէզլէր: Էյէր տէտիլէրի սահին իսէ, էյէր քէնտիլէրին պիւթիւն վարլըզ մուզատտէս իսէ, թապիր տիր քի քէնտիլէրտէ կիւնահ պուլունմազ:

Կիւնահ տըչարըտան կէլիր, իչէրիտէ հիշ եօգ տըր՝ տէմէք մանսուրզ սէօզ տիր: Ինսանլն տէրունի վարլըզնտա իւչ պէօյլիւք տափրէլէր վար, գիյր, ինսպիյարլար վէ իրատիր: Հէր հանկը ամէլ ինքա օլունմազտան էվգէլ պու իւչ տափրէլէրտէն միւթէլատ հալինտէ կէչէրլէր: Իրատէթ գալըր գէրիր վէ անտէն սօնրա ինքա օլունըր: Իրատէթ քէնտի գարարընը վէրիպ կիւնահա բազի օլտուզլնտա, վէ անճազ օ զէման շախս մէսուլ տըր վէ եափըլան շէյ կիւնահ տըր: Ֆիյր, հիափյարլար վէ իրատիր, իւչիւտէ իչէրիտէ տիրլէր: Միւմին կիւնահ էտէր իսէ, տըչարըտան տըր, իչէրիտէն տէյլ տէմէք, ինսունըն վարլըզնըն էն մուհիմմ վէ կիւնահ իշիւն մէսուլ օլան զբամընը նազար ը իթիպարա ալմամագ տէմէք տիր:

էսկի ատէմին եւա նէփսին տահա տէլին իշլէրինէ պագալըմ: Տէնիլիր քի նէփս քէնտինի շու 7 շէքլէրտէ իզհար էտէր: Իրատէթ ի նէփս, հուպպ ը նէփս, իթիմատալ նէփս, իզգէթ ի նէփս, մէնֆամթը նէփս, խօնուտ ի նէփս, սալահ ը նէփս: Պունլար նէփսին կիզլի, տէրին, չօդ տէփա նամալիւմ, բուհանի քիսվէթ կիյէն, բուհանի իշէ կիրէն շէքլէրի օլուպ, աղիմ խարապիյէթ մէյտանա կէթիրիրէթ վէ ինտ Ուլլահ մէքրուհ, մէնփուր վէ զիյատէսիյէն նափաք տըրլար: Պունլարը չօդ տէփա ինսանլար կէօրէմէզլէր, ատէմ քէնտիսի տախի պիւմէմիշ օլապիլիր, լաքին Ալլահ կէօրիւր վէ պիլիր:

Իզգէթ ի նէփս տէնիլիէնէ պագ, նէ՛ մախուփ պիր կիւնահ տըր, քէնտինի պիր շէյ զանն էթմէք վէ քէնտիսի իչիւն իզգէթ արամագ: Ճիւմլէ Ալլահ ատէմլէրի պունտան նա՛սը սագընմըշ տըրլար:

Նաբուգոդոնոսորըն ըիւյասը Դանիէլէ քէշփ օւրունուպ, պու աճափա սըրը Ալլահ թարաքընտան քէնտինէ պիլտիրիլտիյինտէ պէօյլէ տէյօր. «Վէ պու սըրըն պանա քէշփ օւրունմանը հայարտա օրանդարշն միւմիւսինտէն դիյատէ հիմնէր սանիսի օյտուղընտան տէյիլ, անճագ թապիր էթմէյէ պէյան օւրունմասըլէ սէնին դալպիյին էքքեարընը պիլմն իչիւն տըր»: Դան. 2. 30: Պագ, Դանիէլ քէնտինէ իզգէթ աւմագտան սագընըպ պիւթիւն իզգէթի նա՛սը Ալլահ վէրիյօր: Պետրոսա պագ. «Ե՛յ պէն ի Խորայէլ, պուն նիչի՞ւն թէամիւպ էտիյօրսընըզ, եախօս պիլիմ քէնտի գուգվէթիմլիք եա թագվամրզէ պունը եիւրիւթիւշ իզ կիպի՝ պիզէ նիչի՞ւն կէօգ ալքիյօրսունըզ»: Ամալ 3. 12: Պէլլի պիր միւճրզէ եափըւտըլընտա վէ ինսանլար Պետրոսը վէ Յովհաննէսի թազիմ էթմէյէ թէճրիպէ օլունտուգտա, անլէր

նա՛սը սագընըպ, պիւթիւն իզգէթի Ալլահա վէրիյօրլար: Լաքին Պետրոս կիպիլէր նէ՛ գատար ազ տըրլար:

Տր. է. Պ. Սիմֆոնն տէյօր. «Նէփս գալգըպ տուա էտէպիլիր վէ օլուրուպ, պու նէ՛ կիւզէլ տուա իտի՝ տէյէպիլիր: Նէփս պիր վազ էտիպ ճանլար գաղանապիլիր վէ սօնրա էվէ կէլիպ քէնտինի թէպիլիք էտէրէք, պու նէ՛ կիւզէլ պիր իշ օւտու, աէն նէ՛ գատար Փախտէլի պիր ատէմսին տէյէպիլիր: Նէփս Քրիստոս իչիւն եանարագ շէնիտ օլապիլիր վէ անի վագըթտա քէնտինին ճէսարէթի վէ սէպաթթը իչիւն իփթիխար էտէպիլիր: Էվէլիթ ճիսմանի նէփսիէրէսթիլիք գատար տինտար նէփս փէրէսթլիյիմլիզ տախի օլապիլիր»:

Կիւնահ եալընըզ հրմէ տէնիլէն շէյլէրի եափմագ տէյիլ տիր: Էր տէնիլէն շէյլէրի էթմէմէք տախի կիւնահ տըր: «Խմափ հէր քիմ խայր իշլէմէյի պիլպտէ իճրա էթմէկ իսէ, իշլէմէմէսի անա կիւնահ տըր»: Յուկ. 4. 17:

Պու այէթին էօնիւնտէ քի՞մ տուրապիլիր: Պիր պէլլի իշճի Ալլահըն հուգուրընտա քէնտի թագսիրաթընը տէրին էթմէմիէ պիլէր պիրէր իզգըր էթտիքտէն սօնրա տէր: «Ես իրաւա հէփիմիշ փարզարըլ . . . » վէ էլէմինին տէրինլիյինտէն սէօյլէյէմէզ օւրուր: Սէնին իհմալ էտիլմիշ նէ՛ գատար Փարզլարըն վար վէ անլէրի Ալլահ կիւնահ տէյիւ պիլիր:

Էն էյի հալինտէ պիլէ, տահա էյի, տահա փաք վէ տահա մուգատոտէս օլմատըզըն իչիւն գապահաթիը օլտուղընը պիլի՞րմիսին: Բիչարտ Պէքսթըը տէյօր. «Օլմամըլ պիր վազըմ քի անը սէօյլէտիք տէն սօնրա մախփիյէ շէքիլտիյիմտէ, պունտան Փարզլը սէօլէմէլի իտիմ տէյիւ քէնտիմի թագպիի

Էթմիշ օլմայայըմ»։ Մէրգում պաշտա տէփա տէյոր։ «Պէն վազլարըմ իչիւն ութանըրըմ»։

Մր. Մուտի այնի իգրարտա պուլունմըշ արը։ Նէ չօդ միւմինլէր վէ Ալլահ ատէմլէրի քէնտիլէրին իմանլարը, տուալարը, վագֆիյէթլէրի, խզգմէթլէրի, էմէքլէրի վէ իցէրի իչիւն պէօյլէ ութանմըշ տըրլար։ Հէր չէյտէ նօգսանլըգ։ Գուսուր վէ էքսիքլիք կէօրիւպ ֆէրեատ էթմլչլէր։

Սամուէլ փէյլամպէր իսրայէլ գավմընա տէյոր։ «Պէն տախի, հաշաքի սիզին իչիւն նիյաղ էթմէքտէն ֆարիղ օլմաղլէ Շապպա կիւնահ էտէյիմ»։ Ա. Միւլք. 12. 23։ Մէրգում չօլ առը, իթապէսըզ վէ ճիսմանի ֆիքրլի գավմ իչիւն տուա էթմէքտէն ֆարիղ օլմաղլ կինևահ տէյիւ պիլիյօլ։ Սէն տախի պէօյլէ պիլի՞րմիսին։ Անլէր իչիւն էլէմ իլէ տուա էտէճէյիմիզ նէ գատար ճանլար վար իքէն, տուատան ֆարիղ օլույօրըզ վէ պունըտա կիւնահ տէյիւ գապոււ էթմէյօրըզ։ Սակր նիչէ խուսոււլարտա պէօյլէ սէյի՞լմիյիդ։

Է՛յ օգույան, տիգգաթէ էյլէ վէ քէնտինի ալտաթմա։ Հէր նօգսան վէ իհմալիյէթ վէ գուսուր հալա մէվճոււ իքէն, օթուրըպ՝ պինտէ հսկի ատէն եօդ ըլր տէյէրէք պիր ֆէրիսի կիպի քէնտինի պէյէնէն օլմա։

ԷՍԿԻ ԱՏԷՄ ՆԻԶԻԻՆ ԶԸԳՄԱԶ

Պազրլար չէօյլէ տէյօրլար։ Ախսկի ատէմ միւսմինտէն չըգարբւապիլիր տէյիւ ինանսագ տահա էյլ տէյի՞լմի։ Օ չըգար տէյիւ ինանըր իսէք, էօյլէտէ

տուա էտէրիզ վէ իմանլմըզա կէօրէ օլուր Պուտահա էյի տէյի՞լմի։

Ճէվապ. — Ալլահ իսթէր իսէ սանա իքի գանատ վէրիպ, եէր իւզէրինտէ եիւրիւթմէքտէն իսէ, սէնի դուշ կիսի հավատա ուչուրապիլիր։ Սէն Ալլահատան իքի գանատա իսթէյէպիլիրսին, սանա վէրիր տէյիւ իման էտէպիլիրսին, անլ ալաճազընը մէմոււ տախի էտէպիլիրսին, լաքին էնճամ պօշա տիւչէրսին։ Կէօրիւրսիւն քի մէմոււ էթաթիյն գանատար սանա վէրիլմէյէճէք։ Զիւնքի Ալլահըն իրատէթի տէյիլ տիր, թամմ պէօլէտէ էսկի ատէմ սէնտէն չըգար տէյիւ ինանապիլիրսին, սէնտէն չըգսըն տէյիւ տուա էտէպիլիրսին, հաթթա էսկի ատէմ սէնտէն չըգտը տէյիւ ինանապիլիրսին տախի։ Լաքին էնճամ կէօրիւրսիւն քի սէն քէնտինի ալտաթմըզուն։ Էսկի ատէմին միւմինտէն չըգմասը Ալլահըն իրատէթի տէյիլ, լաքին միւմինին անա հէր ան դալիպ օլմասը վէ կիւնահ իշէմէյէթէք եաշամասը Ալլահըն իրատէթի տիր վէ պուտ միւմքին տիր։

Ալլահ նիչի՞ւն էսկի ատէմի սէնտէն չըգարմազ։

(1) Թաքի սէն ասլընը ունութմայասըն վէ Շապպ սէնտէն պիր ան ուզագլաշսա, նէ գատար պիչարէ վէ ախւշկիւն վէ փէրուշան իտիյինի պիլէսին։ Պուտ սէնի թէքէպիւրտէն խէլաս էտէր։ Զիրա ըուհանի պէրէքէթլէր պիրէ միւմինէ թէքէպիւրիւ մուճիպ օլապիլիր։ Բ Կորն. 12. 7։

(2) Թաքի սէնտէ օլան էյի չէյլէրին, սէնտէն տէյիլ, իլլա Ալլահըն ինայէթի օլտուղընը անլայըպ, իզգէթի տախիա Ալլահա վէրէսին։ Ա. Կորն. 15. 10.

(3) Թաքի քէնտի ագլընա, սալահընա, հիքմէթինէ ասլա իթիմատ էթմէյիսլ կէօզիւնի պիրիճիք իւ-

միտին հալինտէ տափմա վէ անճագ Ալլահա չէվիւրիպ, հէր ան Սնա միւնթազրը օլասլն: Մ'զ. 62. 5:

(4) Թաքի սէնին հիքմէթ, ուալահ, գուտսիյէթ վէ խէլասըն անճագ Քրիստոս խալինի պիլիպ անճագ Սնա թէվէքքիւլ վէ Անըն իլէ իֆթիխար էտէսմին: Ակորն. 1. 30, 31:

(5) Թաքի տափմա զալիպ օլապիլմէք իչիւն ուշյանըգ օլասլն: Տիւնեա վէ չէլթան առշարքան տիւշմէնլէրին տիրէր: Էսկի ատէմ իսէ իչէրիտէ տիւշմէն տիր: Սէն տիւշմէնլէր իլէ իհաթէ էտիլմիշ սին, իմտի նէ՝ գատար ուշյանըգ օլման լազրմ առը:

ՊԱԶԸ ՍԻՒԱԼԼԱՐ

ՍիիԱլ. 1.— Էսկի ատէմիմիզ սալպ օլունմըշ տէմիլ մի: Սալպ օլունտը իսէ, պիթտի: Անըն նէ՞ իշի վէ նէ՞ թէկսիրի զալտը:

ՃէվԱՊ.— Բօմ. 6. 6 յա կէօրէ էսկի ատէմիմիզ Քրիստոս իլէ պէրապէր սալպ էտիլմիշ տիր: Ալլահըն փրօկրամընտա պու պէօյէ տիր: Լաքին պու՝ պիլտէ էսկի ատէմ հիշ գալմայաճագ: Լաքին օ վագթա գատար օ տուրույօր վէ Բուհէ զապթ էտիլմէզ իսէ, չօդ խարապիյէթլէր եափար:

ՍիիԱլ. 2.— Կող. 3. 9. 10 այէթլէրտէ, «Էսկի ատէմի ամէլլէրի իլէ պէրապէր սոյունլպ... ենի ատէմի կիյմիշ սինիզ» տէյիւ եազըլմըշ տըր: Պիզ Ալլահըն քէլամընը եազըլտըր կիպի ալըրըզ: Սչըգ տէյինմի քի էսկի ատէմ միւմինտէն պիւսպիւթիւն կիտէր: Չիւնքի Քէլամ պէօյէ սէօյէյօր:

ՊԱԶԸ ՍԻՒԱԼԼԱՐ

օլուպ մուհաքէմէ օլունարագ էօլիւմ հիւքմիւնիւ ալմըշ իտի: Հաքիմ թարաֆլնտան օ հիւքմիւն վէրիլտիյի տագիգէտէն իթիպարէն, մերգուն հիւինսմէր նազարյնտա հօրինչ հի: Լաքին սահինէն էօլմի՞ւշ մի իտի: Մէրգում 5—6 հաֆթա տահա եաշատը վէ պու միւտտէթ զարֆլնտա հիւքիւմէթ անը խուսուսի պիր մահալտէ տիգգաթ իլէ հըֆզ էթմէլի իտի: Աքսի թագտիրտէ օ եինէ չըգապիլիլր վէ չօդ շէլլէր եափապիլիլ իտի: Օ էվէլքի ատէմ իտի:

Էսկի ատէմիմիզ խաչտա մահքիւմ տիր: Ալլահըն փրօկրամընտա օ եօդ տըր: Ալլահ անը թանըմազ: Ալլահըն անըն իչիւն թային էթտիյի մահալ խաչ տըր: Միւմին տախի անը պէօյէ պիլմէլի վէ անա առլա եիւզ վէրմէմէլի: Անը խաչտա պրագըպ էօլիւ ատտ էթմէլի: Բօմ. 6. 11: Յիսուս էտիլպ պաւ Փանի ճէսէտիմիզի Քէնտինինքինէ պէնզէր էթտիյինտէ, օ զէման հիւքի ինրա էտիլէմէք վէ էսկի ատէմ հիշ գալմայաճագ: Լաքին օ վագթա գատար օ տուրույօր վէ Բուհէ զապթ էտիլմէզ իսէ, չօդ խարապիյէթլէր եափար:

ՍիիԱլ. 3.— Կող. 3. 9. 10 այէթլէրտէ, «Էսկի ատէմի ամէլլէրի իլէ պէրապէր սոյունլպ... ենի ատէմի կիյմիշ սինիզ» տէյիւ եազըլմըշ տըր: Պիզ Ալլահըն քէլամընը եազըլտըր կիպի ալըրըզ: Սչըգ տէյինմի քի էսկի ատէմ միւմինտէն պիւսպիւթիւն կիտէր: Չիւնքի Քէլամ պէօյէ սէօյէյօր:

ՃէվԱՊ.— Քէլամը օլտուղը կիպի ալմագ տօղրու, լաքին անը սիյագ ու սէպագըլէ բուպար էթմէք լազըմ տէլի՞ւ մի: Պիր այէթի սիյագ ու սէպագըլէ բուպար էտիպ տօղրու մանասունը անլամագ իսէն, նէ՞ պէօյիւք գէլալէթլէր չըգար: Եւր Կող. 3. 9. 10 այէթլէրի սիյագ ու սէպագըլէ բուպար էթմէյէրէք

օլտուղը կիպի ալըր իսէք, Կող. 3. 1 այէթի տախի
էօլէ ալմալը իղ վէ ինանմալը իղ քի պիղ Քրիստոս
իլէ ճէսէտնէ զբյամ էթմիշ իղ վէ գոյաւեր հալա փուզու
պուղեռու տըր: Հիմենոս վէ Փիղետոս, զբյամէթ
հալա վուգու պուղմը տըր տէյէրէք հագիգաթտան
սափտըլար վէ պազը քիմսէլէրին իմանլնը իփսատ
էթմիթէրինտէ չօդ իհթիմալ այէթին սիյագ ու ոէ-
պագընա պազը տօղըու մանասընը տնլամաթտան
իսէ, հարֆլնա եափըշտըլար վէ պիզ օլտուղը կիպի
ալըրը՝ տէյիպ զէլալէթէ կիթմիլէր: Բ Տիմ. 2. 17, 18:

Կող. 3. 9, 10 տա րէսուլ կողոսալըլարն էսկի
ատէմի սօյունտըլզլարընը, օ տա կէչմիշտէ սօյուն-
մը իտիթէրինի եազըյօր: Լաքին այնի պապը Յ ճիւ
այէթտէն պաշլայարագ օգու վէ կէօրիւրսիւն քի էս-
կի ատէմի սօյմուշ օլանլարա տահա նէ՛ գատար
կիւնտհլար հազգընտա եազըյօր քի անլէրի հօլիւր-
մէին վէ տէփ հսմէի իտիթէր: էյէր էսկի ատէմի սօ-
յունմալարը շախսի հայաթտա իթմամ էտիլմիշ պիր
վազը օլսա իտի, պու կիւնահլարըն հիչ պիրի պիլէ
անլէրտէ զաթէն պու լունմազ իտի վէ անլէրէ պէօյլէ
պիր թէնպիհ հիչ իճապ էթմէզ իտի:

Կող. 3. 9, 10 տա րէսուլ միկլի նօգթա ի նա-
զարընտան եազըյօր: Օ իսէ խաչտա իթմամ էտիլ-
միշ իտի: Լաքին խաչտա իթմամ էտիլէն, քէնտիլէ-
րին շախսընտա վազը օլմասը իշիւն զէմինի պա-
լարընը էտիլիթմէյէ վէ կիւնահլ տէփ էթմէյէ օտա
սօնա գատար տէփ էթմէյէ մէճպուր իտիլէր:

ՍիիԱլ. 3.— Լաքին պիր գարընըն իքի զէվճի օ-
լապիլի՞րմի: Աբիգիա այնի վազթտա հէմնաբաղըն,
հէմտէ Դաւիթին զէվճէսի օլապիլի՞րմի իտի: Պիր
մւշինաէ հէմ իսկի ատէմ հէմտէ բիժուոս օլա-
պիլի՞րմի:

ՃէՎԱՊ.— Զօգ էսէֆ էտէրիզ քի մինպէրտէն Ա-
բիգիա վագլասը թէքրար թէքրար մէյտանա գօնու-
լըյօր վէ միւմինտէն էսկի ատէմ չըգմազ տէմէթիթք
պիր գարընըն իքի գօնասը օլուր տէմէք տիր տէյիւ-
պիլտիրիլիյօր վէ տահա իլէրի կիտիլիպ էսկի ատէմ
միւմինտէն չըգմազ տէյէնլէր պիր գարընըն իքի
գօնասը օլապիլիր տէմիշ օլմազէ Ք. Մուգատտէս
լիսանընձա զինայեար տըրլար տէյիւ իլան պիլէ
ետիլիյօր:

Պու էփէյի միւթէճասոըրլըգ տըր: Շու հալտէ
Ալլահն պիր չօդ խալիս էվլատլարը վէ մուգատէս
իշճիլէրի, Մուտի, Սփըրճըն, Թօրի, Ճօրճ Միւլըր,
էնտրիւ Մըրէ, Փ. Պ. Մայըր վէ էմսալը հէփ զինա-
յեար տըրլար վէ Ալլահ զինաքեարլարը էլինտէ իս-
թմալ էթմիշ: Պիրմէզիզ տահա նէլէր իշխտէճէյիզ:
«Ատէմլէր սէօյլէտիթէրի հէր պաթըլ սէօգ իշւն
րուզ ի ճէզատա հիսապ վէրէճէքէր»: Մտթ. 12. 36:

Պու սիւալա տէյէճէյիմիզ պու տըր: Միւմինին
էսկի ատէմ իլէ միւնասիոպէթի զէվճէնին զէվճի իլէ
օլան միւնասիոպէթինէ ասլա պէնզէմէզ: Զէվճ վէ
զէվճէ այրը շախսուր տըրլար: Էսկի ատէմ վէ մլու-
մին այրը այրը շախսուր տէյիւ տիրլէր: Էսկի ատէմ
տիւնեայս տօղտու զըմըլգտա պիլտէ տիր վէ անըն
պիլտէ օլմասը պիզիմ ինթիխապ եա բէյիմիզ ալ-
թընտա տէյիւ: Պիր ատէմ պիր իլէթէ միւպթէլա օլ-
սա, գնլան իլլիր իլէ հինեսի սկնիլի՞րմի: Էվլէնմէք
տօղուշոան չօդ սօնրա օլուր վէ թարափէյնին րէյի
վէ ինթիխապը իլէ օլուր: Թէքրար, էսկի ատէմէ եա
կիւնահա հիչ պիր քիմաէ էվլէնմիշ տէյիւ տիր:
կիւնահքեար կիւնահըն զինձիսի տէյիւ գուլը տըր:

Թէքրար, պու թէչպիհի ալաճագ իսէք, Ալլա-
հըն եէնի տօղմըշ պիր չօդ էվլատլարըն հէփ

զինաքեար էտէրիկ: Զիւնքի նիզամնամէյէ կէօրէ էսկի ատէմ անճագ թագտլուստէ միւմինտէն չըգար: Խմտի տէնիլտիյի մանաստա պիր թագտիս վար իսէ, օ ատըմը ալամայանլար հէփ զինաքեար տըրլար: Զիւնքի էսկի ատէմ հալա աղալարընտա մէջնուտ տըր: Զօդ էսէփ էտէրիկ քի Արիդիա վազըասը իւէ պէօյլէ քիթապի օլմայսն, բուհանի խըզմէթէ եադըշմայան, մանթըզա ույժմազ թէֆուրլէր վէրիլիյօր:

ՍիիԱԼ. 4.— Էսկի ատէմ սօնա գատար պիզտէ վէ գալպիմիզ հալա փասիտ իսէ, Քրիստոսըն դանը պիզտէ նէ՞ եափտռ: Օ պիզի փաքէ՛մէտի՞ մի:

ՃԵՎԱՊ. — Քրիստոսըն գանը կէչմիշտէ էթտիյիմիզ կիւնահալարը վէ անլէրին հիւքմիւնիւ գալտըրտը: Օ գան Ալլահա եագլաշմագ իչիւն պիզէ սէլահիյէթ վէ ճէսարէթ զէրիր: Բուհ իւլ Գուտոս՝ գանա օլան իմանըմզ իչիւն պիզէ կէլիր վէ պիզտէ իշէր: Օ պիզի կիւնահ վէ էօլիւմ գանունընտան, էսկի ատէմիմիզին զապիթընտան աղատ էտէր: Գան պէօյլէճէ պիզի կիւնահըն գուվզէթինտէն գուրթարը: Ֆաշգաթ էյի անլաշըլմալը տըր քի պու գուրթուլը, պու աղատը միւմինին իուլահը տէյիլ, անլն սալպ օլունմասը վէ էօլմէսի տիր: Բուհ իւլ Գուտոս միւմինի տախմա խաչա, սալպ օլունմալա վէ էօլմէյէ իրշտ էտէր: Օ միւմինի իսլահ էթմէզ: Միւմինին շուտուասը Բուհըն Փիքրինէ կէօրէ օլան տուա տըր:

Պինի իննիմէն սին եյի ազա,

Մրրզ պանա հիւլի հրմէսին փիսաս,

Միւմին խաչա նէ գատար զիյատէ կիտէր վէ օւստաքի էօլիւմէ նէ գատար զիյատէ թէսլիմ օլունըր իսէ, Բուհ իւլ Գուտոս անտէ օ գատար զիյատէ իշէր վէ անլն պիւթիւն վարլըզընը մէմլու զըլար: Բուհ իւլ Գուտոսըն մէմլու գըլմասը տըր քի միւմի-

նի մուգատտէս էտէր: Միւմին տէյիլ քի քէնտինի փաք վէ մուգատտէս կէօրիւր, իլլա քէնտինին նափաք իտիյինի տահա զիյատէ անլայըպ, քէնտինտէն տահա զիյատէ իքրահ, նէքրէթ վէ խազփ էտէր: Մարթին կուտէր պիր տուասընտա չէօյլէ տէմիշտիր, «Եա Բապս Յիսուս, սին պինիս սալահլանըն, պին սինին կիւնահըն իւմ»: Օ քէնտինի նէ գատար էնկին վէ նափաք կէօրտիր քի պէօյլէ տէտի: Ճիւմլէ մուգատտէսլէր պէօյլէ անլամըշ տըրլար: Միւմին Ալլահա նէ գատար եագլաշըր իսէ, օ գատար զիյատէ քէնտինի կէօրիւր, քէնտինտէն իքրահ էտէր, Քրիստոսըն էլլէրինէ պրազըլըր վէ Ռուհլէ մէմլու օլուր:

ՍիիԱԼ. 5.— «Քէօք չըգտը» թալլիմի նէ՞ տիր:

ՃԵՎԱՊ. — «Քէօք չըգտը» աէնիլէն թալիմ պունտան 30 սէնէ գատար ագտէմ կիլիկիատա, պախուստա Մարաշտա Ալլահըն էվլատլարը արասընտա զուհուր էթմիշտիր: Անլէր չէօյլէ տէրլէր իտի, «Շու կիւնահը, եա պու կիւնահը թէրք էթմէք քեափի տէյիլ, կիւնահըն քէօքիւ չըգմալը, թաքի միւմին Բապպըն իսթէտիյի էօմրիւ եաշասըն»: Պազլար պիւտիքէրի ճիւմլէ կիւնահլարը իգրար, վէ թագմին էտէճէքէրի ճիւմլէ չէյլէրի թազմին վէ վագփ էտէճէքէրի ճիւմլէ չէյլէրի վագփ էտէտիքտէն սօնրա, տիւշինտիւլէր քի կիւնահ տէնիլէն քէնտիւրտէ արթըգ գալմատը, կիւնահըն քէօքիւ թագիի էտէկի ատէմ» տէնիլէն քէնտիւրտէն չըգտը: Իշթէ «քէօք չըգտը» լուզէթի պուրատան մէյտանա կէլտի: Պուհալա կէլտիքտէն սօնրա, անլէր ճինս ճինս եանլըլարա տիւշտիւլէր վէ թէճրիպէքեար միւրշիտէր տախի պտւլունմատրպնտան չօդ գարար չէքտիւլէր:

«Քէօք չըգտը» թալիմի միւմինտէն կիւնահըն քէօքիւ, կիւնահըն միւսէպպիպի, էսկի ատէմ, եա թէն, եա նէֆսին պիւսպիւթիւն չըգմասը թալիմի տիր :

«Քէօք չըգտը» թալիմինի գապուլ էտէնլէր արասընտա ֆարզլար վար : Մարաշտա անը գապուլ էտէնլէր ինանտըլար քի արթեգ կիւնահ էտէմէզլէր : «Մհեղնայրաց», եախօտ «Զլրց ափ կատ» աղալարը վէ սաիրլէր միւմին թագտիս օլունըր իսէ, էսկի ատէմ, եա թէն, եա նէֆս խարապ օլուր, պիւսպիւթիւն մահվ օլուր վէ Սդամ Եդեմտէ կիւնահա տիւշմէզտէն նէ իտի իսէ, էօյլէ օլուրըգ տէրլէր : ՕԲ. Մ. վէ քիլիսէ թալիմաթը» քիթապընտա եազըլան անըն ֆարգլը պիր շէքլի տիր : Ճիւմլէսիսէ պիր էսասի նօգթատա իթթիհատտա տրբլար, եանի էսկի ատէմին միւմինին րուհ, ճան վէ ճէսէտինտէն տըշարը չըգարըլապիլիր իտիյինէ ինանըյօրլար : Անըն իշիւն Բ. Մ. վէ քիլիսէ թալիմաթընտա եազըլան տախի հագդ իւզրէ «Քէօք չըգտը» թալիմի թէսմիյէ օլունապիլիր վէ էօյլէ տիր :

Սիթև. 6.— Բօմ. 11. 16 տա պիր քէօք կէօրիւյորդ քի մուզատտէս տիր : 0 իսէ Քրիստոս տըր : Քէօք չըգմազ, չիւնքի Քրիստոս չըգմազ : էսկի ատէմ չըգար, չիւնքի օ քէօք տէյլտ տիր : Թէքրար, պիր ֆիտանըն ինձէտաւլը պիր աղաճա իշի պօշալարագ աշլանուլը կիպի, միւմին տէ իշի պօշալարագ Քրիստոս աշլանըյօր : Աշլանան շէյտէ, անճազ աշլանտըլը քէօքիւն հայաթը պուլունտուլը կիպի, միւմինտէ տախի անճազ Քրիստոս վէ անըն հայաթը վար : Անտէ էսկի ատէմ արթեգ եօդ տըր : Պունանէ տէյէճէքսինիլու :

Ճէվալլ. — Իւք տէյէճէյիմիզ պու տըր : Բօմ. 11 ճի

պապտա միւմինին Քրիստոսա աշլանմասը հագգընտա պիր թէք իսպարէ եօդ տըր : Օրատա զիքը օլունան զէյթուն աղաճը, քի անըն թապիի տալլարը Եէհուտիլէր իտի վէ իմանսրպւզուարը իչիւն քէսիլտիլէր, Քրիստոսը կէօսթէրմէզ, իլլա Ալլահըն ինթիխապ վէ տավէթ էթտիյի վէ անլէրէ վատլար էլլէտիյի էծտատը, գատիմ Խարացէլի կէօսթէրիւլէր : Թէքրար, միւմին եէնիտէն տօղտուղընտա ֆիլիզին քէօքիւն իւզէրինտէքի տալա աշլանտըզը կիպի, Քրիստոս իւզէրինտէ տուրան պիրինէ աշլանմազ : Եէնի տօղուշտա միւմին պիզզաթ Ալլահտան տօղար, վէ Քրիստոս պիր քէօք կիպի տըշարըտա գալմազ, իլլա միւմինին գալպինէ կիրէր վէ օրատա ոաքին օլուր : Բ Կորն . 13. 5 : Եփես . 3. 17 :

Աշը, եախոտ ասմա վէ չըպըգ թէշպիհի միւմինին Ռապպ իլէ օլան ալագասընը հէր թարաֆլը վէ թէմամ կէօսթէրէմէզ : Զըպուզտա ազատ իրատէթ եօդ, միւմինտէ ազատ իրատէթ վար վէ սօնադատար մէվճուտ տըր : Շէյլէքի չըպուզտա եա աշլանան շէյտէ, անճազ քէօքիւն հայաթը մէվճուտ օլառուզը կիպի, միւմինտէ անճազ Քրիստոս վար տէմէք՝ փէք պէօյիւք խաթա վէ ազիմ ճէհալէթ տիր : Եյէր էօյլէ օլսա, միւմին կիւնահ էթտիյինտէ Քրիստոս կիւնահ էթտի տէյէճէք իտիք : Հաշա : Էօյլէ պիր շէյ խայալ պիլէ օլունամազ, Լաքին միւմինլէր կիւնահ էթտիյօրլար : 0 մէյտոնտա օլան պիր վագըա տըր : Միւմինտէ էսկի ատէմ եօդ իսէ, օնանըլ կիւնահ էտիյօր :

Պու սիւալըմըզա տախմա պէօյլէ տէնիլիյօր, Միւմինին տէբունինտէ Քրիստոս վար անճազ : Էսկի ատէմ եօդ : Միւմինին տէբունի տախմա փաք տըր, օրատան կիւնահ չըգմազ : Կիւնահ արշարըտան տըր, արշարըտան, տըշարըտան :

Պիզ պու ըղշարբան սէօվիւնիւ անլայամայօրըզ :
Բագպլմզ տէրունտէն , լնսանլն գալպինտէն չը-
գար տէյօր : Պունլար տըշարըտան տէյօր : Պիրատէր-
լիքտէ իշճի օլան պիր պիրատէր , խըդմէթ վազթըն-
տա միւմինէրին էօնիւնտէ , եագընտա պուլունան
պիր մասայա եազլաշըր վէ փարմաղընա պըլաշան
թօզը ճէմաթա կէօսթէրէրէք շէօյլէ տէր , «Նասըլ
քի չու թօզ , մասանլն իշխնտէն չըգմատը , իլլա
տըշարըտան կէլիպ անլն իւզէրինէ զօնտու , պէօյլէ
տէ կիւնահ միւմինին իշխնտէն չըգմադ իլլա տըշա-
րըտան կէլիպ անլն իւզէրինէ զօնտուր : Զլւնքի միւ-
մինին տէրունի քեամիլէն փաք տըր :

Պէօյլէ պիր իփատէյէ թէաճիւպ էտէրիզ : Պունը
տէյէն ճահի , վէ թալիմսիզ պիրի օլսա օ տէրէնէ
թէաճիւպ էթմէզ իտիք : Պու պէյանաթ կէօսթէրիր
քի ինսանտա ագլ , Փիքր , հիսոսիյաթ վէ իրատէթ
հիչ եօդ տըր , վէ կիւնահըն իշէրիտէ օլան իրատէթ
իլէ հիչ պիր ալագասը եօգ :

ՍիիԱլ. 7.— Լաքին Եփես . 4. 22 տէ էսկի ատէմի
թէրք էտինիզ տէյիւ թէնպիհ էտիլմիշ տէյի՞մի : Էս-
կի ատէմ թէրք էտիլէմէզ իսէ , պէօյլէ պիր էմր եա-
զըլըրմը իտի :

ՃէվԱՊ .— Էսկի ատէմիր թէրք էթմէզ պիզէ էմր
էտիլմիշ տիր վէ պիզ անը թէրք էթմէլիլիզ : Լաքին
պիր տէֆա թէրք էթտին իսէ , պիր տահա գալմա՞տը
մը : Մատթ . 16. 24 տէ նէֆսի թէրք էթմէզ էմր է-
տիլմիշ տիր : Նէֆսի պիր տէֆա թէրք էթմէն իսէ ,
սէնտէ արթըգ նէֆս հիչ գալմատը՞մը : Ազիզ Քի-
թապտա զազապը տախի թէրք էթմէքլիլմիզ էմր
էտիլմիշ տիր : Ղազապը պիր տէֆա թէրք էթտին
իսէ , սէնտէ զազապ սէթըլզ հիչ գալմատը՞մը : Կու-
մէզմիսին քի պու թէրք էթմէզ տէվամի օլմալը :

Ղազապը ֆիլան կիւն թէրք էթտին : Ղազապանա-
ճագ պիր վազը օլտու , լաքին տուա իլէ Բապպա
կիթտին : Բապպ սանա լութֆ իհսուն էթտի վէ սէն
զազապլանանագ եէրտէ , լութֆ իլէ մուամէլէ էթ-
տին : Ֆագաթ ֆիլան պիր մահալտէ , պէօյլէ օլմա-
տը : Իհթիմալ ճիւզի պիր իշ իշխն զազապլանտին :
Պու նիչըն օլտու : Ղազապը թէրք էթտին իտի :
Պու նա՞սըլ օլտու : Կէօրիւյօրսըն քի պիր տէֆա
թէրք էթմէզ քեաֆի տէյիլ իմլիշ : Պէօյլէտէ էսկի
ատէմի պիր տէֆա թէրք էթմէզ իլէ իշ պիթմէզ :
Սնը տախիմա թէրք էթմէլիսին : Զիւնքի օ սէնտէ
տիր : Սէն Ռուհէ եիւրիւմէլսին , թաքի էսկի ատէ-
մին իշէրի սէնտէ կէօրիւլմէսին : Ռուհէ եիւրիւր
իսէն , անը տախիմա թէրք վէ րէտա էտէպիլիսին :

ՍիիԱլ. 8.— Լաքին հէմ Յիսուս հէմտէ կիւնահ
պիրիկքտէ այնի գալպտէ սաքին օլապիլի՞րմի : Շէյ-
թանըն ախրը Յիսուսըն պէյթի վէ Ռուհըն հէյքէլի
օլապիլի՞րմի :

ՃէվԱՊ .— Զօդ էսէֆ էտէրիզ քի էսկի ատէմ միւ-
մինտէն չըգմազ տէյէնլէրի՝ սատէ ճէմաաթա եան-
լը կէօսթէրմէզ իշխն պէօյլէ տօղլու օլմայան թա-
պիրլէրէ վէ եօլլարա միւրաճաաթ էտիլիյօր : Սատէ
ճէմաաթա չօդ թէկքւտէ տէնիլիյօր քի պունլար
եանի էսկի ատէմ միւմինտէն չըգմազ տէյէնլէր հէմ
կիւնահ հէմտէ Յիսուս այնի գալպտէ սաքին օլուր ,
Շէյթանըն ախրը , Յիսուսըն պէյթի վէ Ռուհըն հէյ-
քէլի օ ուր՝ տէյօրլար : Էսկի տաէմ միւրմինտէն
քէօքտէն չըգմազ տէտիյիմիզտէ , պէօյլէմի տէմէզ
իսթէյօրըզ : Պիզ տէմէ՞քմի իսթէյօրըզ քի միւմինին
գալպինտէ հէմ փութ օլուր հէմտէ Քրիստոս օլուր :
Հէմ իսեան սէրը օլուր , հէմտէ Ռուհ իւ Գուտա օ-
լուր : Էսկի ատէմ միւրմինտէն չըգմազ տէյէնլէրի
պէօյլէ եանլը կէօսթէրմէք էսկի ատէմին իշի տէյիլ

մի: Պէօյլէ եափանլար պիզզաթ պէօյլէ տէտիքլէրի սըրատա էսկի ատէմին քէնտիլէրտէ իտիլինի կէօրմէյօրլա՞ր մը: Անլէր անլամայօրլար քի պու սէօղլէրի քէնտիլէրէ սէօյլէտէն քէնտիլէրտէ պուլունան էսկի ատէմ տիր:

Իլք եէրտէ սիւալ էտէրիգ կիւնահ նէ՞ տիր: Ալւահ ինսանը հիւրը իրատէթէ մալիք օլարագ եարաթմըշ տըր վէ հիւրը իրատէթ՝ քէօթիւ օլանը ինշիխապ էտէր, չէրրէ կվիկր տէր իսէ, իշթէ օ զէման կիւնահ օլուր վէ ատէմ մէսուլ տըր: Լաքին ատէմ չէրրի րէտտ էտէր իսէ, կիւնահ եօդ տըր: էսկի ատէմ միւմինտէ մէֆնուտ տըր, լաքին միւմին էսկի ատէմին մէյլ վէ արզուլարընա «խայր» տէյօր իսէ, օ Ռուհէ եիւրիւյիւպ թէն չէհվէթի լճառալնտա պուլունմայօր իսէ, անըն իրատէթի չէրրի ինթիխապ էքմէյիպ, պիլաքս անը բէտտ էտիյօր իսէ, քի՞մ տէյէպիլիր քի օ պիսուչ վէ փաք տէյիւ տիր: Կիւնահ իրատէթէ մէրպութ պիր չէյ տիր: Եյէր իրատէթ Ալլահ թարաֆընտա տուրտոյօր վէ ատահմա Ալւահը վէ քէլամընը վէ թէնպիհինի ինթիխապ էտիպ Անա թապի օլույօր իսէ, Օ ինտ Ուլլահ փաք տէյիւ մի: Պէօյլէ պիրինին գալպինտէ Ռապպ Յիսուս նիշիւն սաքին օլմասըն: Պէօյլէ պիր գալպ նիշի՞ւն Ռուկըն հէյքէլի օլոմմասըն:

Պիցէ եինէ տէնիլիյօր, լաքին օրատա էսկի ատէմ վար տէյօրսունըլ: Էսկի ատէմին օլտուղը եէրտէ Քրիստոս սաքին օլամագ:

Օրատա տէնիլէն չէյ նէ՞րէսի տիր: Ինսան գալպինին էնի նէ՞ գատար, գաչ սանթիմ: Պօյու նէ՞ գատար, գաչ սանթիմ: Տէրինլիյի նէ՞ գատար, գաչ սանթիմ: Իշլ նէլէ՞սի տիր: Տըշը նէ՞րէսի տիր: Քի՞մ թարիփ էտէպիլիր: Գափուսը վա՞ր մը, նէ՞րէտէ:

Բուհըն իչի օլու՞րմը, ըուհըն տըշը օլո՞ւրմը: Օ մատտէ՞ մի տիր քի իչի վէ տըշը տէյէրէք պու գատար իտտիալար օլույօր: Իչէրիտէն տէյիլ տըշարըտան տէյիւ պու գատար սէօյլէնիյօր: Պունըն փէլսէ Փէսինի քի՞մ թարիփ էտէպիլիր: Պունլարը քի՞մ անլայապիլիր:

Յիսուս վէ կիւնահ այնի գալպտէ օլամագ աէնիլիյօր: Քի՞մ տէմիշ քի օլապիլիր: Լաքին կիւնահ աէնիլտիյինտէ ինար հիխմիջ կիւնահ մը անլայաճաղըզ: Թէվպէ էթմիշ պիր սէրիսօշըն միտէսինտէ իչկի իչիւն պէօյլիւք արզու վէ մէյլ օլապիլիր, լաքին օ արզու վէ մէյլին օրատա օլմասը պիր չէյ, քէնսալինին կիտիպ իչկի զուլլանմասը քիւլլիւյէն պաշզա պիր չէյ տիր: Պու իքիսի արասընտա նէ՞ ազիմ փարգ վար: Անըն միտէսինտէ պու մէյլ վար տէյիւ օ կիւնահքեա՞ր մը տըր: Անտէ օ մէյլ վէ արզու վար իսէ, անըն գալպի չէյթանըն ախըլը մը օլտու, անըն գալպինտէ իսեան սըրըլ մը վար, անըն գալպինտէ փու՞թ մը վար: Ալլահ անը փութփէրէ՞սթ մի ատտ էտէր: Հաշա: Օ քիմսէ միտէսինտէ պու արզու վէ մէյլ վար իքէն, տախմա անա գարշը զօյօր, էօլիւմ տէրէ ձէսինտէ գարշը զօյօր, «պէն Ալլահա իթապէ էտէ ձէյիմ վէ էպէտէն միւսքիրաթ գուլլանմայաճալըմ» տէյօր իսէ վէ զուլլանմայօր իսէ, Քըրիստոս նիշի՞ւն անտէ սաքին օլմասըն: Անըն գալպի նիշի՞ւն Ռուհըն հէյքէլի օլոմմասըն:

ԲԸՆԳԱ: Ա.ՅՈՂԻ. 1. 8: «Իմտի անը իշլէյէն արթլգ
պէն տէյիլիմ», ամմա տէրունիմտէ (եանի գալպիմտէ)
սաքին օլան կիւնահ (եանի էսկի ատէմիմ) տիր»:
ԲՕՄ.7.17: Լաքին պուրատա իշլէնիլմիշ կիւնահ հազ-
գընտա սէօյլէմէյօր: Նասրւ քի թէվպէ էմմիշ պիր
սէրխօցն միւտէսինտէ իշկի իշիւն շէտիտ արզու վար
իքէն, ատէմ մէրտանէ գարչը գօյօր վէ միւսոքիրա-
թա եէօնիւնիւ պիլէ տէօնտէրմէյօր վէ պէօյլէնէ
փաք եաշայօր վէ պէօյլէ եաշաւղը իշիւն Ռապպ
Յիսուս անըն գալպինտէ սաքին օլույօր իսէ, թամմ
էօյլէտէ էսկի ատէմ, օ չէրբէ տօղրու օլան մէլլ, օ
կիւնահ թէսմիյէ օլունան շէյ գալպտէ իսէտէ, միւ-
մին անա մէրտանէ, զան տէօքմէք տէրէնէսինտէ
դարշը գօյօր, անըն արգուլարընը րէտա էտիյօր,
անա գաթիյէն մէյտան վէրմէյօր, պիրաքս Ռապպ
Յիսուսա թապի, Անըն իրատէթինի ինթիխապ էտի-
յօր, Անա իթաաթ էտիյօր իսէ, Յիսուս նիչի՞ւն ան-
տէ սաքին օլամասըն: Հա՞նկը վիճ-
տան տէյէպիլիր քի Յիսուս անտէ սաքին օլամազ:
Կիւնահ իշլէմէքտէն, էսկի ատէմէ մէյտան վէրմէք-
տէն պէօյլէ սագընան պիր մրւմինին գալպի շէյթա-
նըն ախրըմը տըր, իսեան սըրը իլէ մէմլո՞ւ մը:

Պիզ պիլիրիկ քի էսկի ատէմ պէնտէն չըգմըշ
տէյիպ՝ էնինէ պօյունա պիգայտ թարգտա եաշա-
յանլար վար: Պունլար կիթտիքնէ րուհանինէ տահա
էնկինէ էնէրլէր: Տիկէր թարաֆտան էսկի ատէմ
քէնտիլէրտէ իտիւնի թէվպու իլէ գապուլ էտէր
իքէն, էսկի ատէմին արզու վէ մէյլինէ գան տէօք-
մէք տէրէնէսինէ գատար գարչը գօյան վէ Քրիստո-
սա քեամիլէն, իթաաթ էտէն պինէրնէ մուգատտէս-
լէր վար վէ Քրիստոս էվլէքիլէրտէն չօգ զիյատէ
պունլարտա եաշայօր վէ իշլէյօր:

ՔԷԼԱՄԻ ՕԼՄԱՑԱՆ ՊԱՇԳԱ ԹԱԼԻՄԼԷՐ

1.— Կէլինլէր Սընֆը: Պիզէ տէնիլիյօրքի քի-
լիսէտէ կէլինլէր սընֆը պաշղա, միւմինլէր սընֆը
պաշգա տըր: Խէլաս պուլան հէր միւմին Քրիստոսըն
կէլինի տէյիլ իմիշ: Կէլինլէր միւմինլէր արասըն-
տան լնթիխապ օլունմըշ այրը պիր սընֆ իմիշ: Պիր
միւմին կէլին օլապիլէնէք իսէ, թագտիս օլունմա-
լը, եանի էսկի ատէմ անըն րուհ, ճան վէ ճէսէտին-
տէն տըրշարը չըգմալը վէ պէօյլէնէ մուգատտէս օլ-
մալը իմիշ թաքի կէլինլէր սընֆընա տախիլ օլա-
պիլոին:

Ալահըն քէլամընտա պու իտտիայը թաստրդ
էտէնէք պիր թէք այէթ պիլէ կէօրմէյօրըզ: Արա-
մըտա պու թալիմի վազ էտէնլէր պիզի իդնա էտէ-
նէք պիր թէք այէթ պիլէ կէօրմէրմիշ տէյիլ տիր-
լէր: Քէլամ պիզէ էօյրէտիր քի Գուզունլըն կէջինշիրի
եօդ: Անըն պիր թէք զէվճէսի վար: օ տա քիլիսէ
տիր, եանի խէլաս պուլանլարըն ճէմաաթը: Վահ.
19. 7: Եփես. 5. 27: Քրիստոսըն քիլիսէսի պիր
թանէ օլուսւղը կիպի Գուզունլըն զէվճէսի պիր թանէ
տիր: Զիւնքի Անըն զէվճէսի քիլիսէ տիր:

Հէր միւմին Քրիստոսըն քիլիսէսինին ազասըմը
տըր: Շիւպհէսիզ էօյլէ տիր: «Ռապպ տախի հէր կիւն
խէլաս պուլանլարը քիլիսէյէ զամմ էտէր իտի»: Ա-
մալ. 2. 47: Հէր խէլաս պուլան Քրիստոսըն քիլի-
սէսինին ազասը իսէ, ճիւմլէ միւմինլէր իլէ պիրլիքտէ
Գուզունլըն զէվճէսի տիր: Զիւնքի կէլին քիլիսէ
տիր: Պունտան աչըգ նէ՞ օլապիլիր:

Տէնիլիյօր քի կէլին օլմագ էն եխւքսէք մէվզի
տիր: Պիզ քէլամտա էօլիէ կէօրմէյօրըզ: Քրիստոսըն
ճէսէտինին ազասը^o օլմագ մը , եօգսա կէլինի օլմագ
մը տահա իւսթիւն մէվզի տիր: Կէլին նէ տէ օլսա ,
կիւվէյիտէն այլը վարլըդ տըր: Անա չօդ եագըն օ-
լապիլիր , լաքին եինէտէ անըն վարլըզլնտան խա-
րինտէ տիր: Լաքին ազա օլմագ տահա սըզը եագըն-
լըդ վէ պիրլիք տիր: Քրիստոսըն ճէսէտինին ազասը
օլան , Քրիստոսա կէլինտէն տահա եագըն օլուր: Ա-
նըն իլէ իլէլէպէտ պիրլէշմէշ , անըն վարլըզը իչինտէ
զարգ օլմուշ տէմէք տիր: Ճիւմէէ միւմինլէր Քրիս-
տոսըն ազասը^o մը տըրլար: Համտ օլսուն էօլիէ
տիրլէր: «Իմտի սիլ (եանի Կորնթոսլուլար , տահա
չօնուգ օլան Կորնթոսլուլար պիլէ) Քրիստոսըն ճէ-
սէտի վէ այրը այրը ազասը սընըզ»: Ակրն . 12. 27:

Պիր միւմին Քրիստոսըն ազասը իսէ , Քրիստո-
սա կէլինտէն տահա եագըն տէյիլմի:

2.- ԱԴԱՄ ԳԻՓԻ ՕԼՄԱԳ: Տէնիլիյօր քի Ալլահ
Ագամը փաք վէ մուգատտէս խալդ էյլէտի , լաքին
Շէլթանըն լիլալըլէ օ կիւնահա տիւշտիւյիւնտէ ,
փաք օլան վարլըզնըն իւզէրինէ կիւնահ կէլիսի ի-
լավէ օլունտու: Միւմին թագտիս օլունտուզնտա
օ հալավէ օլունան կիւնահ գալտըրըլըյօր վէ միւմին
Ագամ կիւնահա տիւշմէզտէն նէ խտի իսէ օ գալըյօր:
Միւսրիք էվլատ փէտէրինին խանէսինէ տէօնտիւ-
յիւնտէ էն ալա լիպաս , առաջին պատմունան Ագամըն
իլք հալը իհսան օլունուր:

Պիզ քէլամտա պէօլլէ կէօրմէյօրուզ: Ագամ
տիւնեատա 930 սէնէ եաշատը , լաքին կիւնահա
տիւշտիւքտէն սօնրա , էվլէլքի եղեմ հալընը պիր
տահա պուլամտը: Նէ ենովք , նէ սակրէր անը
պուլամտըլար: Թէքրար , Ագամ կիւնահ իշլէտի-

յինտէ կիւնահ անըն փաք վարլըզը իւզէրինէ իլավէ
հալինտէ գօնմուշ տէյիլ տիր: Պիր գատէհ թէմիզ
սու իչինէ նօխուտ գատար մօր միւրէքէպ աթար վէ
էյինէ գարըչտըրըր իսէն , օ սույըն փաք զըսմը գա-
լը՛ր մը : Ասլա: Պիւթիւնիւ պօզուլուր: Ագամ կիւ-
նահ էթտիյինտէ , էօլլէ պիւթիւնէն պօզուլուր: Ա-
նըն րուհ վէ ճանը պօզուլուուզը կիպի ճէսէտիտէ
քիւլլւյէն պօզուլուու: Ճէմին պիլէ պօզուլուու:
էօլիւմսիւկ պիր ճէսէտէ մալիք իքէն , խասթալըգ
վէ աղըը պիլմէզ իքէն , պունլարա տիւչար օլտու:
Թագտիստէ միւմինին րուկը վէ ճանը Ագամըն հա-
լինէ մալիք օլույօր իսէ , լազըմ տըր քի ճէսէտիտէ
օ հալա մալիք օլսուն . ինսան ճէսէտի րուկը իլէ
հայաթի ալագատա տըր: Ռուհ Ագամըն հալընա
մալիք օլապիլէճէք իսէ , Ագամըն ճէսէտինէ տախի
մալիք օլմասը իճապ էտէր: Ագամ հայաթը Ագամ
ճէսէտի իլէ միւմքին տիր:

Ճէսէտ օ հալը պուլամայօր իսէ , րուհ վէ ճան
տախի օ հալը պուլամազ , Շիմտի պիզ օ հալը խա-
յուլ պիլէ էտէմէզիլ: Շիմտի պիւթիւն վարլըզլըզ
պօզուգ տրր: Լաքին Ալլահա նէ գատար համտ էթ-
մէյէ պօրձլու իզ: Զիւնքի Քրիստոս սայէսինտէ պիզ
Ագամըն մալիք օլտուզլնտան տահա իւսթիւն պիր
հայաթա , իլահի հայաթա մալիք իզ: Իքինճի Ագամ
Խէլասքեարըմլզ Յիսուս Քրիստոս պիզի էնճամ էվ-
վէլքի Ագամա տէյիլ , իլլա պիզզաթ Քէնտինէ պէն-
զէր էտէճէք տիր: Ա Յովհ . 3. 1-2:

ԷՍԿԻ ԱՏԷՄ ՊԻՐ ԹԱՆԷՇՄԻ

Շիմտիյէ գատար օլան մէշպէլու է կէօլատիւք քի
էսկի ատէմ տէնիլէն , Ագամտան ալտըզլըզ , տիւն-

եայա տօղտուղըմըգտա պիզիմ իւէ վէ պիզտէ մէվ-
ճուտ, տաիմա շէրբէ մէյեալ թապիտի տըր: Պիզ պու էտնա ճէսէտտէ (Փիլ. 3.21) գալուղըմըգ
պիւթիւն միւտտէթտէ պու թապիաթ, պու շէրբը
մէյլ պիզտէ տիր: Թէքըրար կէօրտիւք քի ինսան
ճէսէտ, ճան վէ րուհը իւէ տիւշկիւն վէ պօզուգ
հալտէ տիր: Կիւնահ անըն մէվճուտիյէթինին հէր
զըմընը պօզմըշ տըր: Պու սէպէպտէն թէլամտա
էսկի ատէմ ինսանըն վարլըլընըն պիւթիւնլիւիւ
իւէ այնիւշմիշ տիր: Ծէօլէ քի էսկի ատէմ տէնիլ-
տիքտէ թէլամ պիզէ պիւթիւն ինսանը անլատըյօր:
Յոր տէյօր «Պու էճլուէն քէնտիմտէն խոթիքըրահ էտիպ,
թօփրագ վէ քիւլտէ թէվպէ էտէրիմ»: Յոր 42. 6:

«Քէնտիմտէն» տէտիյինտէ, քէնտինին պիւթիւն-
լիւիւնիւ անլամմագ խոթէյօր, թապիի:

Ինսանըն վարլըլընտա ուրբրար վար էլպէթ քի
անը թարիփ էտէմէզիզ: Յոր 42.6 տա «Քէնտիմ-
տէն իսթիքրահ էտէրիմ» տէտիյինտէ պիր իքրահ
օլունան, եանի «քէնտիմ» վար, պիրտէ իսթիքրահ
էտէն վար: Մատթ. 16.24 տէ, «թէրք ի նէֆս
էտէրէք», եանի «քէնտինի թէրք էտէրէք», տէտի-
յինտէ, պիր թէրք օլունան, եանի «քէնտի», պիրտէ
թէրք էտէն վար: Թէքըրար, Բօմ. 6. 11 տէ «Քէն-
տինիպի կիւնահա էօլիւ ատտ էտինիզ» տէտիյինտէ
պիր ատտ օլունան, եանի «քէնտինիզի» վար, պիր
տէ էօլիւ ատտ էտէն վար: Պունլար պիզի շաշըր-
մամալը: Ք. Մուգատտէս քէլուէֆէ քիթապը տէ-
յիլ տիր: Պու այէթէրտէ թէլամ նէ տէմէք իսթէ-
յօր իսէ պէրրագ տըր վէ պիզ անը անլայօլըզ:
Թէքրիպէմիդ պիզէ էօլիւտիյօր քի գարլողրմրդըն
պիր թիւնլիւյիւ, վլմաթքի շալիւսէ ալւէկուն վէ
պօզուգ տըր: Են բուհանի, էն տինտար, էն մու-

գատտէս ատէմ պիլէ իգրար էտէր քի Բապպ քէն-
տինի պիր ան իշիւն քէնտինէ թէրք էթոէ, եինէ
կիւնահ էտէր վէ անճագ կիւնահ էտէր:

Լաքին պիզէ տէնիլիյօր քի էսքի ատէմ անճագ
պիր թանէ տիր, նասըլ քի եէնի ատէմ եանի Բապ-
պըմըզ Յիսուս Քիստոս քի անը կիյինիզ (Բօմ. 13.
14) տէնիլմիշ, պիր թանէ տիր: Պու իտտիայը իսպաթ
իշիւն շէօլէ տէնիլիյօր: Թէլամտա մատէմքի «էսկի
ատէմլէր» տէնիլմէյիպ անճագ էսքի ատէմ տէ-
նիլմիշ տիր, իմտի օ պիր թանէ տիր: Տէնիլիյօր քի
ֆիլանտա պիր էսքի ատէմ, պաշգասընտա պիր էսկի
ատէմ վար տէյիլ: 300 և 500 քիմաէտէ օ գատար
էսքի ատէմ վար՝ տէյիլ, իլլա ճիւմէսինտէ պիւ-
թիւն տիւնեատա անճագ պիր թանէ էսքի ատէմ վար:

Էսքի ատէմին թափիաթը, մէյլի, սիյրէթի
հէր ատէմտէ այնիսի տիր՝ տէնիլսէ, տօղրու տըր:
Լաքին էօլիէ տէնիլմէյօր: էյէր պու տէնիլէն տօղրու
լսէ, էսքի ատէմ հագգընտա շէօլէ անլամալը իդ:

1.— Օ կօյիւմփիզ միւրագիլ պիր սկվնուցիյէր տիր:
Էսքի ատէմ պիր թանէ իսէ պիզ շէօլէ ափւշիւն-
մէյէ մէճպուրըզ: Կայէն Ապէլի էօլտիւրտիւյիւնտէ
կայէնտէ օլուն էսքի ատէմ էօլմէտի, մահվ օլմատը,
վագըթ սօնրա իսրայէլ գավմընա թէատտի էտէն
Փարաւոնըն տէրունինտէ իտի: Փարաւոն զըզը
տէնիզին տիպինտէ պօզուլտուլընտա պու էսքի
ատէմ տէնիզին տիպինտէն չըգտը վէ սօնրա իսրա-
յէլին Սլլահընա գարշը քէօթիւ սէօլէյէն Ասորես-
տան մէլիյի Սենէքէրիմին գալպինէ, տահա սօնրա
Բաբելոն մէլիյի Բաղտասարըն գալպինէ վէ օ էօլ-
տիւյիւնտէն չօգ սօնրա թէթիւհւանէ՝ իքի եաշըն-
տան աշաղը օլանլարը էօլտիւրէն Հերովգէսին տէ-
րունինէ կիրտի: Տահա սօնրա նէրօնըն գալպինէ

կիրիպ խրիսթիանլարըն գանցնը սու կիպի ագրթարք։ Տահա սօնրա Նաբոլիսնուարտա վէ սակրէրտէ քէնտինի կէօսթէրտի։ Վէ պու կիւն հալա սաղ տըր։ Ադամտան շիմտիյէ գատար տիւնեա իհթիմալ 200 տէֆա տօլտու վէ պօչալտը, լաքին պու պիր թէք էսքի ատէմ հալա սաղ տըր։ Օ էօլմէզ, նոյն էյամընտա սու թուֆանը օլտուղնտա, պինլէրնէ քիմսէլէր սուլար ալթընտա թէլէփ օլտուղնտա, պու պիր թէք էսկի ատէմ սուլարըն իչինտէն չըդմը օլմալը։ Օ թապիր սէքինէյէ տախի կիրէմէզ իտի, զիրա օրատա օլանլար միւրմին խտիւր։ Օ միւտէթէ պու պիր թէք էսկի ատէմ նէրէ^թտէ գալտը։

2.— Օ դայէր աղիմ, Ուղոնիյէր միւսապի. հէյպիրի պ'յր իրան օլալը։ Պու կիւն տրւնեատա 2000 միւրին ինսանլարըն գալախնաէ մէվճուտ օլապիլիյօր։ Ռապալմըզ Յիսուս հէր եէրտէ հազըր միւպարէք Ալլահ օլուապ, միւրինլէրտէ սաքին տիր, Անը անայապիրիրիզ։ Լաքին 2000 միւրին ինսանլարտա եաշայսն պու պիր րիէ էսքի ատէմ քիմ տիր, Շու պէօյէռք քիւրրէի արզըն հէր թարափընտա պուլունապիւէն պ'յր րիէ էսկի ատէմ նա՞մըլ խայտէտէպիրիզ։

3.— Օ հէր եւտէ հազըր օլտուղը կիպի դայէր ժկալին կիօգէ մալիի օրմալը։ Սիպէրիատա պու կիւն պիր չօծուզ տօղտու, տէրհալ օրայա կիտիպ անըն տէրունինէ կիրմէլի, այնի տագիպէտէ Զինտէ, պիր տագիպէտէ սօնրա էվրոպիատա, պիր սանիյէ սօնրա ձէնուպի Աֆրիկատա, այնի տագիպէտէ Ամէրիկատա չօծուզ լար տօղտու։ Պու պիր էսկի ատէմ հէփինէտէ կիրմէք իչիւն հէր եէրտէ հազըր օլմալը։ Շէյթանը մէրէրէրինի պիրիրիզ։ Դոքին պու ճինս, Ուլուշիյէթէ մը սալի, է լիւժուլւ պ'յր էսկի ստէմ քիմ տիր։ Քէլամտա պէօյէք պիր չէյ նէրէ^թտէ հազըլմը։

ՇԱՀԻՏՏԵՐԻՆ ՇԷՇՏԵԹԻ

Էսկի ատէմին միւմինտէն չըգմազ իտիյինէ տաիր պազը չահիտէրին չէհատէթինի տինլէյէլիմ։

Պողոս րէսուլ՝ — «Զիրա պէնտէ, եանի թէնիմաէ էյի պիր չէյ սաքին օլմատըլլընը պիլիրիմ»։ Բօմ. 7. 18։ Յովհաննէս րէսուլ։ — «Եկէր կիւնահրմզգ եօգ տէր իսէք քէնտիմիզի ալտատըրըգ»։ Ա. Յովհ. 1. 8։

120 գատար իւնան ատինիրի վէ Ք. Մ. մուազիմիրի։ — «Թէն զէմինի եօլճուլուզըլլըն նիհայէթինէ գատար պիզէս մէվճուտ տըր, լաքին պէրտէվամ Քրիստոսա թէպախէթտէ հըֆզ էտիլմէլի։ Եօգ իսէ օքէնտի հուզուրընը մուլթագա իզհար էտէր վէ Իսապալըն իսմինէ իզզէթսիզլիյի մուճիպ օլուր»։ Յիսուսըն Ք. Մ. Շակիրտի. սահ. 114, պէնտ 12։

Տր. Թօրի. — «Եէնիստէն տօղան ատէմ ճիսմանի աէյիլ իսէտէ, հալա թէն անտէ տիր։ Եէնի տօղուշտա մալիք օլտուզըլլը իլահի թապիաթ էսկի ատէմինէ խարապ էտէր, նէ մահվ էտէր, նէ տէ քէօքտէն սէօքէր ի քիսի եան եանա տուրուրլար»։ Յիսուսըն Ք. Մ. Շակիրտի. սահ. 18։

Մարքին Էրուտէր. — «Խարիճտէքի Փափատան զիյատէ իչէրիմտէքի Փափատան գորգարըմ»։

Մր. Մուտի. — «Պէնիմ էն պէօյիւք տիւչմէնիմ, Մուտի քէնտիսի տիր»։

Ճօրձ Հուայրիիլից. — Պիր քիմսէ եանլնտա քէնտինի մէտհ էտէճէք օլուր իսէ պէօյլէ տէր իմրէ, «Պիրատէր պանա աթէշ եալլաշտըրմա, չիւնքի տէրունիմտէ պարրիթ թաշրյօրըմ»։

Լնտիւ Մըրհ. — Միւրին պու տիւնեատա ասլա եէթիչմէզ էօյլէ պիր հալա քի ինքեար էտէճէք պիր նէփում արթըգ գալմատը տէյէպիւլին»։

Պատ. Ա. Զ. Եղոյեան.— Եազդընտա կէօնտէրալիլի պիր մէքթուպտա իրի եազդլար իլէ չէօյլէ եազմըշ տըր : «Ես ցևմ հաւատար թէ հիմ մարդը կ'եղի, որեւ և իմաստով մը հաւատացեալին մէջին»: «Պէն ինանմամ քի էսկի ատէմ հէր հանկը մանատա միւմինին աէրու նինտէն չըգար»:

Տր. Միաժիշտ.— «Քրիստոսըն թապիաթը օլան պու եէնի իլահի թապիաթ էսկիսի իլէ պիրլիքտէ տուրըր, Արթըր պէն եաշամայօրըմ, անճագ Քրիստոս պէնտէ եաշայօր տէյէն այնի Պողոս տէմիշ տիր տախի, Զիրա պէնտէ, եանի թէնլուտէ էյի պիր չէյ սաքին օլբատըլլնր պիլիրիմ»: Բօմ. 7. 18:

Քրարհնա Հարինք.— «Տէրխաթըր էթ քի էսկի ատէմի հէր նէ գատար աճ պրագսան, նէ գատար զարիթէնտիրսէն, վազըա անըն թէէսիրինի փէք ազ հիսս էտէրսին վէ սանա փէք ազ զահմէթ վէրիր, վէ սէն անը էօլմիւշ տէյիւ ատտ էտէպիլիրսին, Փագաթ անըն տահա էօլմէթիշ իտիյինի պիլմէլի սին»: Ցիսուսըն Ք. Մ. Շակիրտի:

Հոռոր Բհշորըն նամ չօդ րուհանի պիր իւճի, ԱՏիրի Սու ըրավալսրըն նամ քիթապլնտա տէյօր, «Պիր միւմին րուհանի էօմրաէ նէ գատար իլէրիլէր իսէ իլէրիլէսին, պէնտէ էսկի ատէմ զարմատը տէր իսէ, քէնտինի ալտատըր: Օ նէ Ալլահը նէտէ ինսանւարը իլլա անճագ քէնտինի ալտատըր»:

Ֆ. Պ. Մայլը, Բասթըր Սթօքմայլը, Ճորճ Միւլը, սախի նիչէ աէրին րուհանիէլին վէ Ալլահ ատէմիրինին շէհատէթէրի թամմ պէօյլէ տիրլէր: Պունլար էսկի ատէմ միւմինտէն չըգար թալիմինի իշիթմիշլէր՝ լաքին անը բէտտ էթմիշլէր: Զիւնքի կէօրմիւշլէր քի օ լաւիմ հէմ թէճրիպէյէ, հէմտէ քէլամա մութապըդ տէյիւ տիր»:

ՄԻՒՄԻՆ ՍԷՄԱՏԱ

«Ետօնա»

Ծու սիւալ արատա պիր էտիլիր: «Էսկի ատէմ պուրատա իքէն պիզտէն չըգմազ իսէ, ան պիզի միլէ պէրապէր ոէմայա տա մը կէօթիւրէճէյիգ և էսքի ատէմ պիւթիւնիւյլմիգ իսէ, օ տա նափաք իսէ, ոէմայա նա սըլ կիտէճէյիգ»:

Ճէվաղ.— Պիզ գըսա ագլըմըզ իլէ հէր չէյի, խուսուսա միւմինին մէզարտան էօթէտէ մալիք օլանդը հալը չիմախտէն անլայամազըզ: Անը խայլ պիլէ էտէմէջիզ: Մէսէլէլէրին ֆէլսէֆէսինէ կիրիպ հէր չէյի թարիփ էթմէյէ գատիր տէյիլիզ վէ էօլլէ էթմէյէ իհթիյանըլըզ տախի եօդ: Ծու մալլւմ տիր քի սէմատա կիւնահ եա նափաքլիք եօդ: Անըն իչինէ նափաք պիր չէյ կիրէմէզ: Պուրատա իքէն, էն էյի հալինտէ պիլէ Ռապմըն հուզուրընտա քէնտինէ պագտըրնտա քէնտինի զուսուրլը, վէ նափաք կէօրէն միւմին, քէնտինի սէմատա արթըր էօլլէ կէօրմէյէճէք: Վահ. 21. 27: «Պէնի իհնիմէտին սէն կյիկ աղաս» աէյէրէք տուա էտէն պիր միւմին, օրատա տուատընըն ճէվապընը ալմըշ վէ քիշամիլին ազատ օլաճագ: Ցիսուսըն հայաթըրնըն քէնտինտէ իդհար օլունմասը իչիւն տախմա էօլիւմէ թէսլիմ օլունան բէսուլ, արթըզ էօլմէքլիյէ հիչ պիր իհթիյանը օլմայաճագ: Բ կորն. 4. 10, 11:

Պու նասըլ օլապիլիր: Թէտպիրի աճիպ վէ հիքմէթի ազիմ օլան Բագու, (Եսա. 28. 25) պունու թէնտիսի էտէճէք տիր, Խօզա իչինտէ օլան թըրթըլ

ատի , պայաղը վէ պիշխմսիզ վէ եկրտէ սիւրիւնէն պիր հայվան տըր : Լաքին խօզայը տէլիպ տըշարը չըգտըղընտա հալատու ուչան , չօդ կիւզէլ գանատու պիր քէփէնէք օլույօր : Պու նա՞զը օլույօր :

Միւմինին րուէն՝ ճէսէտին հափսխանէսինտէն չըգտըղընտա նէ զատար կիւզէլ , միւպարէք : սէմավի վէ ճէլիլ պիր հալ քէսոգ էտէճէք : Անը քի՞մ խայալ էտէպիլիր , Անտէ արթըգ էսկի տաէմ եօդ : Ազամտան ալուղըլմըզ թապիաչ , Բուհա գարըը արզու էտէն թէն եօդ : Օ իլէլէպէտ գուրթուլմըզ տըր :

Ալմէր տէյօրլար քի շիմտի պիզիմ ելնաս տէտիյիմիզ չէյ՝ պի հիսապ տէկրէր էզվէլ սիյահ իհոմիւր տիր : Պու քէօմիւր տաղլար ալթընտա տէկրէլքնէ աղիմ որդուէթ վէ թազեկապաթ ալթընտա զալտը վէ էնճամ պիր էլմաստա թէպտիլ օլուու : Քի՞մ ինանապիլիր քի սիյահ քէօմիւր՝ զի գըյմէթ պիր էլմաստ օլապիլիր :

Միւմին տիւնեատա իքէն նախիլ օլտուղը պէրէքէթէրէ բաղմէն տիւշմէնէրէլէ մաւհաթ , ինւյէն , վէ ահ իլէ ազըլ չէքէն հալտէ տիր : Բօմ . 8 . 20-22 . Լաքին օ Ալլահին էվլատընըն ճէլիլ հիւրիւլէթինէ նախիլ օլաճագ վէ ատի քէօմիւրիւն փէք զի գըյմէթ էլմաստա թէպտիլ օլապիւտիյի կիպի , միւմին տախի աճ սիպ թէպտիլաթ կիլինէրէք սէմատա երլուղը կիպի փարլայաճագ վէ Ալլահին մէլէքիւթիւնտէ կիւնէլ կիպի էպէտ իւլ ապատ զիյատար օլաճագ տըր : Մատթ . 13 . 43 : Դան . 12 . 2 :

Միւմին թէպէտէ եէնի հայսթա մալիք օլուր : Վազֆիյէթէ կիւնահա վէ էսքի ատէմէ դալիպ օլաճագ գուզէթէ նախիլ օլուր : էնճամ էօլիւմտէ ճտնա ճէսէտուն (Փիլ . 3 . 21) գուրթուլտուղը կիպի , էսքի տտէմտէն տախի քիւլիւյին գուրթուլը :

Յիսուսըն կւիինտէ զըյամ էտիպ սէմավի ճէսէտ կիյինիր : Հագատա օլան մու հաքէմէտէ միւքեաֆաթանափի օլուպ իւէլէպէտ զիյատար օլան հալա կէլիր : Քէօմիւր թէտրիճէն էլմաստ օլուուզր կիպի , միւմինտէ պէօյլէ թէպտիլ օլունարագ սէմավի ճէլալ կիյինիր :

Պիր ատէմին պիր խանէսի օլուր : Պիր կիւն պագարուն անր երգըւօր : Անը թէմամէն ելգար , թաթէմէլինէ գատար աչըպ ճէփ թաշլարը սէօքէր , գալաքրըր : Պէօյէճէ պիւթիւն խանէլի պօզար : Լաքին անըն գրյմէթիլ քէրէսթէլէրինի ալրպ եօնարագ , թէմիզրէյէրէք , փարլատարագ , քիւլիւյէն եէնի վէ դաւէթ կիւզէլ պիր պինա հափար :

Ալլահ միւմինի պէօյլէ ճտէր : Անտէ զայէթ տէյէրի քէրէսթէլէր . պի էմսալ գապիլիյէթէլէր . իսթիտատլար , վէ խասսիյէթէլէր վար : Լաքին շիմտի օրապարն իսթէտիյի հալտէ տէյիլ տիր : Անտէ էսկի ատէմ վար : Օ ահ իլէ աղըը չէքիյօր : Օ պիր հիւքմտէն կէչմէլի : Էսկի ատէմ իւկրէրինէ կէլէճէք կիւքմանըն իւղէրինէ էնմէլի : Օ էսկի էօլիւմ տիր : Խմտի . օ իր տէֆա էսկի խանէնին երգրլտղըր կիպի երգըլմալր : Միւմին էնճամ էօլիիլմ հիւքմիւնտէն կէչմէլի : Ճէսէտ մէզարտա չիւրիւր , րուշը փաքրէնիպ պիր թարաֆտա տուրուր , լաքին դըյամէթտէ եէնի ճէսէտ վէ փաք րուհ պիրէշիպ աճափ պիր մէգճաւտիյէթ , սէմավիպիր վարլզգ օլուր :

«Թիւրապի նասրի իսէ , թիւրապիլէր տախի էօյլէ տիր վէ սէմավի նասրլ իսէ , սէմավիլէր տախի էօյլէ տիր , վէ թիւրապինին սուրէթինի կիյտիկիմիդ միսիւլլի , սէմավինին սուրէթինի տախի կիյէճէլիզ» : Ա. Կորն . 15 . 48 , 49 .

Շիմտի թիւրապի իդ, լաքին Խէլասքեարրմըզ
պիղի քէնտինին պիհուտուտ հիքմէթի, իւմի, մու-
հապպէթի վէ զուտրէթի իլէ սէմագի, պիզզաթ բէն-
տինէ պէնզէր վէ ճէլալինէ հիսսէտար էտէճէք :

«Եյ սէվկիւլիւլէր, շիմտի Ալլահըն էվլատը իդ
գէ նէ օլաճաղըմըզ տահա իզհար օլունմատը իսէտէ,
Օ իզհար օլունտուղընտա Անա պէնզէր օլաճաղըմըզը
պիլիրիդ, զիրա Անր հէման օլտուղը կիպի կէօրէճէ-
յիդ» : Ա Յվէ . 3 . 2 : «Իմտի գիհնինիզին պէլինի զու-
շատը այլդ առւրարագ, Յիսուս Քրիստոսն զու-
հուրրնտա սիդէ իհսան օլունաճագ ինայէթէ քեա-
միլէն իւմիտ էտինիզ» : Ա Պետ . 1 . 13 :

«Ամմա պիղեմ վաթանըմըզ սէմատա օլուպ
օրատան տախի Խէլասքեար Բապպ Յիսուս Քրիս-
տոսա մունթազըլը իդ, Օ տախի մէջնուտաթրն
քեաֆֆէսինի Քէնտինէ թապի էթմէյէ միւզթէտիր
օլտուղը զուվկէթէ, պիղեմ էտնա ճէսէտիմիզի
Քէնտի միւչէրրէֆ ճէսէտինէ պէնզէր օլմագ իւզրէ
թէպտիլ էտէճէք տիր» : Փիլ . 3 . 20 , 21 :

«ԵԱ ՐԱՊՊ ՅՒՍՈՒՄ, ԿԵԼ, ԹԷԶ ԿԵԼ»

ՕԳՈՒՅԱՆԱ

Պու տեսրակ տուա իլէ օգումագլուղն իշխւն
սանա ՄէծձԱՆէՆ քազժիմ օլունըր: Թափտէլէ-
նէնէկ տէյիւ պիլտիյին նէր հանկը պիր շախսըն
էսրէսինի պիզէ եօլլար իսէն, անա տախսի Մէծ-
ձԱՆէՆ կէօնէտիլէնէկ սիր:

ksrku

M. H. Bozoklian

B. P. No. 303

Alep, Syrie

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0653035

